

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

นवलนภา วงศ์สุ่ย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2555

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

นวนลภา วงศ์สุ่ย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2555

**PEOPLE'S OPINION TOWARDS DUTYPERFORMANCE OF BAN THUM
TAMBOLMUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT,
KHON KAEN PROVINCE**

NUANAPA WONGSUI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E.2555 (2012)**

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: นวลนภา วงศ์สุ่ย
สาขาวิชา	: รัฐศาสตรการปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ศรชัย ท้าวมิตร
ปีการศึกษา	: 2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อยู่อาศัยในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาความสัมพันธ์ด้วย ค่า ไค - สแควร์ (Chi-square test) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 49.50 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 31.70 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 32.20 และมีอาชีพค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 23.70
- 2) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านศิลปะ

วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว และด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ตามลำดับ

3) เทศ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ การศึกษา และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น คือ สนับสนุนกิจกรรมการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนอยากให้มีชมวงและเด็ดขาด รองลงมา คือ ถนน หนทางดี แต่ควรดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์เป็นประจำทุกปี ปรับปรุงบ่อกำจัดขยะและบ่อบำบัดน้ำเสียอย่างครบวงจรเพื่อรองรับการเป็นเทศบาลเมือง ส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนอย่างครบวงจรเริ่มตั้งแต่การผลิต จนถึงการจำหน่าย และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้แนะนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อความประหยัดในการดำเนินชีวิตแบบยั่งยืนในชุมชน โดยลำดับ

Thematic Title : **People’s Opinion towards Duty Performance of Ban Thum Tambol Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province**

Student’s Name : **Nuanapa wongsui**

Department : **Government**

Advisor : **Assoc. Prof. Sornchai Taomitr**

Academic Year : **B.E. 2555 (2012)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows: 1) to study personal factors of people in Ban Thum Tambol Municipality, Mueang district, Khon Kaen province, 2) to study opinions of the people towards work performance of the authorities, 3) to study a relationship between the personal factors and people’s opinion towards duty performance of Ban Thum Tambol Municipality, Mueang district, Khon Kaen province, 4) to study suggestions on work performance of Ban Thum Tambol Municipality, Mueang district, Khon Kaen province. The samples were 388 people, aging range 20 years old upward who lived in Ban Tum Municipality area. The tool used for data collection was a questionnaire, and the statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Chi-square test. A computer packaged program was used for data analysis, and presentation was made on a table illustration.

The results of the research were as follows:

1) Most of informants were male accounting 49.50%, within 31-40 years old accounting 31.70%, with receiving an education at Bachelor’s Degree level accounting 32.20%, and merchants or having private business accounting 23.70%.

2) People’s opinion towards duty performance of Ban Thum Tambol Municipality, Mueang district, Khon Kaen province as a whole was at the high level. When considered each aspect, all of them were also at the high aspect. Those aspects ranked in descending order were aspect of quality of life promotion, aspect of arts, culture, traditions and local wisdom, aspect of

infrastructure, aspect of natural resources and environment, aspect of merchandise and tourism, and aspect community and social organization and peace control respectively.

3) Personal factors; sex has a relationship with people's opinion towards duty performance of Ban Thum Tambol Municipality, Mueang district, Khon Kaen province at a statistically significant level of .05, and others; age, education and careers had no relationship with people's opinion towards duty performance.

4) Suggestions on the authority's work performance of Ban Thum Tambol Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province were that, a support of narcotic drugs watch activity should strongly be carried out. Others are roads which are in good conditions and they should continuously be maintained every year as well all sports activities. Waste control and wastewater treatment should be on a circle performing basis. This is to be for a larger municipality expansion. Career and revenue extension should also be made on a circle performing basis starting from production, distribution, and local wisdom, sufficient economy for a better living of the people should be introduced.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แนะแนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศรชัย ท้าวมิตร อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมธิ สมภักดี ที่กรุณาให้คำแนะนำ และสละเวลาตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้สารนิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สำเร็จ จันทรสวรรณ นายเอกชาติ สุขแสน ผู้ช่วยอธิการบดี และนายจิรวัดณ์ อุดมวรรณ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ขอกราบขอบพระคุณท่านนายกเทศมนตรีตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย และขอบคุณประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยสำเร็จ และมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่ได้ช่วยเหลือและติดต่อประสานงานให้ตลอดมา รวมถึงบุคลากรห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้า

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่ได้อบรม สั่งสอน เลี้ยงดู สนับสนุน ให้การศึกษาผู้วิจัยตั้งแต่วัยเยาว์ และขอขอบพระคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ร่วมรุ่นที่ให้กำลังใจ และขอขอบพระคุณอีกหลาย ๆ ท่านที่มีได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ แต่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ส่งเสริมให้สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดและบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงต่อไป

นवलนภา วงศ์สุ่ย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น	6
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	29
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	36
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	44
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	48
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	58

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	59
3.1	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	59
3.2	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	60
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	63
3.5	การวัดค่าตัวแปร	65
3.6	การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล	68
3.8	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
4.2	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	70
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
	ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	71
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	73
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นและการ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย	80
	ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล ตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	85
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
5.1	สรุปผลการวิจัย	93
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	98
5.3	ข้อเสนอแนะ	102

บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	109
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	118
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	122
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	129
ภาคผนวก ฉ คำสัมภาษณ์อัลฟา	131
ประวัติผู้วิจัย	133

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนจำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	61
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ	71
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ	71
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามการศึกษา	72
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ	72
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้าน	73
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	74
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต	75
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษา ความสงบเรียบร้อย	76

ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	77
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	78
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	79
ตารางที่ 4.12	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	80
ตารางที่ 4.13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	81
ตารางที่ 4.14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความคิดเห็นของประชาชนที่มี ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น	82
ตารางที่ 4.15	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	83
ตารางที่ 4.16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวม	84
ตารางที่ 4.17	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	85
ตารางที่ 4.18	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต	86

ตารางที่ 4.19	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย	87
ตารางที่ 4.20	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	89
ตารางที่ 4.21	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	90
ตารางที่ 4.22	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	91

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของความคิดเห็น หรือทัศนคติ	43
แผนภาพที่ 2.2 โครงสร้างเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	48
แผนภาพที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	58

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในภารกิจของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศของท้องถิ่นให้ทั่วถึงเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้นเป็นสำคัญ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ คือ มาตรา 30 ว่าด้วยการกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะในลักษณะการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดปัญหาและส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหน้าที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นตามนโยบายที่รัฐได้มอบหมาย¹

เทศบาล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยใช้แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนในด้านต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ดังนี้ 1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย 4. ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว 5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และการถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ดังกล่าว เพื่อไม่ให้เกิดความ

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543), หน้า 23.

บกพร่องในหน้าที่ และเพื่อรับใช้ประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องรับฟัง รวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนยังเป็นแนวทางที่จะชี้แนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปในอนาคต และความคิดเห็นของประชาชนจะเป็นปัจจัยเสริมที่จะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ทั้งยังมีประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนและชุมชน ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ยังเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม เพื่อจะได้นำไปปรับใช้ในการทำงานด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.2.4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

1.3.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3.2 อายุ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3.3 การศึกษา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3.4 อาชีพ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อยู่อาศัยในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12,659 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

การปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม มีภารกิจถ่ายโอนที่ต้องรับผิดชอบ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย 4. ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว 5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม

1.5.2 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.5.3 ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.5.4 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก หรือการแสดงออกทางความคิด ความเชื่อทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยประสบการณ์หรือความรู้เดิมตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นซึ่งอาจจะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้

ประชาชน หมายถึง ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งเป็นประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตตำบลบ้านทุ่มที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม

การปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ หรือการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งมีภารกิจ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2.ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3.ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย 4.ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว 5.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6.ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ได้แก่ มีการปรับปรุงถนนที่ชำรุดทรุดโทรมเพื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ มีน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค ภายในชุมชนและน้ำมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค มีน้ำใช้สำหรับการเกษตรเพียงพอแก่ความต้องการของเกษตรกร มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง มีการดูแลควบคุมในการก่อสร้างอาคารและสถานที่ต่างๆภายในชุมชนอยู่เสมอ

ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ได้แก่ จัดให้มีการรณรงค์ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นประจำทุกปี มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่าง ๆ อยู่เสมอ ส่งเสริมทางด้านการกีฬาในชุมชน เช่น มีการจัดการแข่งขันกีฬาประจำปี

ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย หมายถึง การดำเนินการที่ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้แก่ รณรงค์ให้ดูแลรักษาสถานที่สาธารณะภายในชุมชนอยู่เสมอ มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดให้มีอุปกรณ์ในการดับเพลิง มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง จัดระเบียบชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ มีการควบคุมดูแลสัตว์เลี้ยงภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสะดวกในการประกอบอาชีพ ได้แก่ จัดให้มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ถูกสุขลักษณะให้กับประชาชนในชุมชน มีการจัดระเบียบดูแลรักษาตลาดชุมชนและมีการทำความสะอาดตลาดให้ปราศจากเชื้อโรคอยู่เสมอ มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น

แพทย์แผนไทย มีการพัฒนาและส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีที่จอดรถตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน เช่น ที่ตลาดชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง กิจกรรมที่ส่งผลให้ประชาชนมี และสภาพความเป็นอยู่ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชน ได้แก่ มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะกลางถนนและแหล่งน้ำอยู่เสมอ มีการจัดให้มีบ่อกักและการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ รณรงค์ให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำภายในชุมชนอยู่เสมอ มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในประเพณีอันดีงาม การอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ท้องถิ่น ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ได้แก่ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น การผลิตสินค้า OTOP ในชุมชน เช่น การทำน้ำยาล้างจาน การทำแหนม การทอเสื่อ การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น เช่น บุญพระเวส บุญกุ่มข้าวใหญ่ บุญบั้งไฟ การสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและคุณธรรม เช่น การบรรพชาและอุปสมบทหมู่ภาคฤดูร้อน การปฏิบัติธรรมฝึกสมาธิ การส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูศิลปปะคนตรีไทย และดนตรีสากล เช่น การจัดประกวดร้องเพลงประกวดวงดนตรีไทยในโรงเรียน เป็นต้น

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1. เพศชาย 2. เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1. อายุ 18-30 ปี 2. อายุ 31-40 ปี 3. อายุ 41-50 ปี 4. อายุ 51-60 ปี และ 5. อายุ 61 ปีขึ้นไป ซึ่งคิดจากอายุเต็มปี โดยเอา พ.ศ.ปัจจุบันลบด้วยพ.ศ.เกิด

การศึกษา หมายถึง การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา/ปวช. 3. อนุปริญญา/ปวส. 4.ปริญญาตรี 5. สูงกว่าปริญญาตรี และ 6.อื่น ๆ (ระบุ...)

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ 1.เกษตรกรรม 2.รับจ้างทั่วไป 3.ค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว 4.รับราชการ 5.รัฐวิสาหกิจ และ 6.อื่น ๆ (ระบุ...)

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้ารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมา
นำเสนอเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยและกำหนดกรอบแนวคิด ดังต่อไปนี้

- 2.1 ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น
- 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น

2.1.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของตนเอง (Local Self Government) เป็นเรื่องที่มีความ
สำคัญอย่างมากกับแนวความคิดและทฤษฎีในการกระจายอำนาจ (Decentralization) ได้มี
นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิญญู อังคนารักษ์¹ ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การปกครองใน
รูปลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายท้องถิ่นให้ท้องถิ่นทำกันเองเพื่อให้
ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อสนองความต้องการ
ส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลตรงกับความประสงค์ของประชาชน โดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะ
ทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น โดยมี
งบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร¹

¹วิญญู อังคนารักษ์, แนวคิดในการกระจายอำนาจปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร :
เอกสารประกอบการบรรยายฉบับพิมพ์โรเนียว, 2519), หน้า 4.

ประธาน คงฤทธิศึกษากร ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่มีผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและโดยนัยนี้จะเกิดการทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นนั้นๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง²

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการปกครองกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตนเอง การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งเข้ามาทั้งหมดหรือบางส่วน โดยมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม³

ประหยัด หงษ์ทองคำ ได้รวบรวมความหมายของการปกครองท้องถิ่นของนักวิชาการชาวต่างประเทศไว้ดังต่อไปนี้⁴

เดเนียล วิท (Daniel Wit) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันในการบริหารท้องถิ่นตามหลักที่ว่า ถ้าอำนาจมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางที่เรียกว่า “องค์การบริหารท้องถิ่น” มีอำนาจในการตัดสินใจ และบริหารงานภายในท้องถิ่นซึ่งอยู่ในขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของตน

วิลเลียม เอ.ร็อบสัน (William A. Robson) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศ ซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะองค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตย องค์การปกครอง

²ประธาน คงฤทธิศึกษากร, **ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร: เอกสารการศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, เมษายน 2525), หน้า 7.

³อุทัย หิรัญโต, **หลักการบริหารงานบุคคล**, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2523), หน้า 2.

⁴ประหยัด หงษ์ทองคำ, **การปกครองท้องถิ่นไทย**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526), หน้า 10.

ท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และมีองค์การที่จำเป็น (Necessary Organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

วิลเลียม วี.ฮอลโลเวย์ (William V. Holloway) กล่าวว่า การปกครองตนเองของท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารงานคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

กล่าวโดยสรุปการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง เพื่อสนองความต้องการของตน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงกับความประสงค์ของท้องถิ่นนั้น รวมทั้งมีอำนาจในการตัดสินใจ และการบริหารงานภายในท้องถิ่นซึ่งอยู่ในขอบเขต และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองตามอำนาจอิสระที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีองค์การที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั้น และต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาลกลาง

2.1.2 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

เพื่อให้เห็นภาพขององค์การปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น จึงขอเสนอแนวคิดของ **ประธาน คงฤทธิศึกษากร** ซึ่งชี้ให้เห็นองค์ประกอบที่สำคัญๆ ของการปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลของกฎหมายและหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล
2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น จะต้องไม่อยู่ในการบังคับบัญชา (Hierarchy) ของหน่วยงานทางราชการ เพราะจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจการปกครองตนเอง (Autonomy)
3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ต้องมีองค์การที่มาจากการเลือกตั้ง (Election) โดยประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของประชาชน (Political Participation)
4. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น จะต้องมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ (Revenue) โดยการอนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า
5. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน ตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

⁵ประธาน คงฤทธิศึกษากร, **ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น**, อ่างแล้ว, หน้า 9-10.

6. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้กฎข้อบังคับทั้งปวงย่อมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ

7. หน่วยการปกครองท้องถิ่นเมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบและอยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐ และประชาชนในส่วนรวม

กล่าวโดยสรุปหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้รับการจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีสภาพเป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครองตนเอง อำนาจในการออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้กฎข้อบังคับทั้งปวงย่อมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ โดยเป็นการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

2.1.3 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

คุณค่าและความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้

1. การปกครองท้องถิ่นช่วยสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนภายในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยทางการเมืองการปกครองจำนวนเล็ก ๆ ที่มีมากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยพื้นที่เหล่านั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้การบริหารและการปกครองที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่รัฐบาล เพียงแห่งเดียว ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนนั้น ๆ จึงจำเป็นต้องกระจายระบบงานให้มีลักษณะคล่องตัวและปรับตัวให้ยืดหยุ่น นั่นก็คือ การสร้างหน่วยการปกครองที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มาจัดทำบริการและแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และยังจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับหลักความรับผิดชอบตามระบอบ ประชาธิปไตย (Democratic Accountability)

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยในระดับรากหญ้า ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการเลือกตั้ง มีระบบพรรคการเมืองระดับท้องถิ่น มีการต่อสู้และการแข่งขันในทางการเมือง ตามวิถีทางและตามกติกา ในที่สุดก็จะทำให้ประชาชนเข้าใจถึงระบบการปกครองตนเอง เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่อยู่ภายใต้โครงสร้างทางการบริหารไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร และที่สำคัญคือการเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชน และในที่สุดจะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองได้ และการที่ปกครองท้องถิ่นช่วยสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง ถือได้ว่าเป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยให้ประชาชน

3. สร้างการมีส่วนร่วม (Participation) การมีอยู่ของรัฐบาลในระดับท้องถิ่น หรือในระดับภูมิภาค ย่อมเอื้อต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองได้มากกว่า เป็นการเปิด

โอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชนของตน และการเข้ามาบริหารกิจการสาธารณะต่าง ๆ ภายในชุมชนด้วยตัวเอง จะเป็นผลให้ประชาชนเหล่านี้ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในทางการเมืองการปกครองตามหลักการปกครองตนเอง และนำไปสู่การเติบโตของความเข้มแข็งของเมืองในหมู่ประชาชน

4. สร้างความชอบธรรม (Legitimacy) ความห่างไกลทั้งในทางภูมิศาสตร์และในทางการเมือง ย่อมทำให้การตัดสินใจโดยสถาบันทางการเมืองที่ห่างไกลออกไปจากชุมชนท้องถิ่น อาจจะไม่ได้รับการยอมรับ ในทางตรงกันข้ามหากการตัดสินใจกระทำในระดับชุมชนท้องถิ่น มีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับและเป็นการสมเหตุสมผลมากกว่า ทำให้การตัดสินใจในทางการเมืองการปกครองนั้นมีความชอบธรรม

5. ดำรงหลักเสรีภาพ (Liberty) หากอำนาจทางการเมืองการปกครองถูกควบคุมอยู่ที่ศูนย์กลางมากเกินไป เป็นไปได้ที่จะเกิดการใช้อำนาจในทางที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และสร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวมได้ง่าย ในทางตรงข้าม การกระจายอำนาจจึงเป็นมรรควิธีหนึ่งในการปกป้องเสรีภาพของปัจเจกบุคคล โดยการทำให้อำนาจมีการกระจายออกไป อันจะนำไปสู่การสร้าง โครงข่ายของการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน (Checks and Balances) ระหว่างศูนย์กลางกับพื้นที่นอกศูนย์กลาง

นอกเหนือจากการให้การอธิบายถึงหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการกระจาย อำนาจ นั้น กระจายอำนาจยังมีจุดอ่อนหรือข้อเสียเช่นเดียวกับการรวมศูนย์อำนาจ มีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ ดังนี้

1. ด้านการเมือง การกระจายอำนาจอาจนำไปสู่ภาวะของความไร้เอกภาพและเสถียรภาพในทางการเมืองได้ เช่น กรณีของรัฐเดี่ยว การกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นอาจเป็นแรงผลักดันไปสู่ความเป็นสหพันธรัฐ ส่วนประเทศที่เป็นสหพันธรัฐ ความเป็นเอกภาพอาจจะน้อยลงไปอีก ในกลุ่มประเทศที่มีความเป็นเอกภาพที่ต่ำอยู่แล้ว ประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มทางศาสนา ที่มีความแตกต่างกัน และขัดแย้งกันอยู่แล้ว การกระจายอำนาจอาจทำให้เกิดความไร้เอกภาพในทางการเมืองได้

2. ด้านการคลัง การกระจายอำนาจที่มากเกินไป อาจนำไปสู่ความไร้เสถียรภาพในทางการเมืองการคลังของประเทศได้ เนื่องจากเมื่อสัดส่วนทางการเมืองการคลังในภาคสาธารณะส่วนใหญ่อยู่ในระดับท้องถิ่น เป็นการยากที่รัฐบาลกลางจะกำหนดทิศทางและควบคุมระบบการคลังของประเทศโดยรวมได้ และหากการใช้จ่ายของท้องถิ่นต่าง ๆ ปราศจากวินัยในทางการเมืองการคลัง เช่น การใช้จ่ายอย่างเกินตัว ขณะที่ความสามารถในการจัดเก็บรายได้มีต่ำ จะสร้างปัญหาและเกิดภาวะความไร้เสถียรภาพต่อระบบการคลังของประเทศเป็นอย่างมาก

3. ด้านความเสมอภาค การกระจายอำนาจยิ่งมาก จะนำไปสู่ความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกันระหว่างพื้นที่หรือท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งในทางเศรษฐกิจ การคลัง คุณภาพชีวิต การบริการสาธารณะ เนื่องจากอำนาจในทางการเมืองและการจัดทำบริการสาธารณะ ตลอดจนทรัพยากรทางการบริหาร ขึ้นอยู่กับศักยภาพของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ความแตกต่างและไม่เท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น

4. ด้านปัญหาการใช้ทรัพยากร เมื่อแต่ละชุมชนมีความเป็นอิสระในกรอบของตน การใช้ทรัพยากรภายในประเทศอาจมีแนวโน้มที่จะเป็นไปอย่างไร้เสถียรภาพ เพราะพื้นที่แต่ละแห่งต่างก็ใช้ทรัพยากรไปตามความต้องการและความจำเป็นของตน ทรัพยากรจึงถูกใช้อย่างกระจัดกระจายและไร้ทิศทาง การปกครองท้องถิ่นจะทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องจาก

4.1 องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

4.2 การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น ก่อน เพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติ โดยง่าย

4.3 การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองในที่สุด

4.4 การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ชิด และเกี่ยวกับการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมิผลทำให้เกิดความตึงเครียดและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

4.5 การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับคามนิยมศรัทธาจากประชาชนจึงทำให้ได้รับการเลือกตั้งในระดับสูงขึ้น⁶

⁶ชูลีพร นาห้วนนิล, “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ”, ศึกษาเฉพาะกรณี : หมู่บ้านนาคำ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น, สารนิพนธ์ ศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย) 2549, หน้า 39.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ กล่าวว่าจะจากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง สรุปได้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุดโดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝน ให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการ ของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเอง มิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองคือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องพึงเสียด ประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึก ในความสำคัญของตนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นของตน

นอกจากนี้ การปกครองตนเองในรูปของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงหรือ การกระจายอำนาจไปในระดับ ต่ำสุดคือ รากหญ้า (Grass roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่ง ของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของ ระบอบประชาธิปไตยมีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งขดวงอันหนึ่ง ก็คือการขาดรากฐานในท้องถิ่น

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบภาระของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้

3.1 ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.2 รัฐบาลมีอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหา และความต้องการ ที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการ โครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกัน ย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่า ผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

3.3 กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ ส่วนเสียต่อประเทศโดยส่วนรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินการดังกล่าวเอง

ดังนั้น หากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่าง และไม่แน่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการ เฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเองแล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุม ดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น

การแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาข้อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุด และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการ ของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติ ไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลง ภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย ในประเทศไทย ผู้นำทางการเมืองที่มีชื่อเสียง เช่น นายทองหยด จิตตะวีระ นายสุรินทร์ เทพกาญจนา เป็นต้น ล้วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน จนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบท แบบพึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบท แบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบท ที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชน ในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเอง ของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระ ในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มิเช่นนั้นแล้ว การพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ หยิบยื่นยัดใส่ หรือกึ่งหยิบยื่นยัดใส่ เกิดความคาดหวังทุกปีจะมี ลาภลอย แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพา ไม่ยอมช่วยตนเอง อันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการกระจายอำนาจจึงจะทำให้เกิดลักษณะการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นหลักสำคัญ ของการพัฒนาชนบทอย่างยิ่ง

การกระจายอำนาจมีข้อพึงระวังและได้กลายเป็นจุดวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งมีอยู่หลายประการดังได้กล่าวไว้แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง ของขอบเขต การกระจายอำนาจและการคำนึงถึงระดับความรู้ความ สามารถของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาที่ถกเถียงกันอย่างมาก และมีมานานตั้งแต่สมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 กล่าวคือ ได้มีการถกเถียงถึงความพร้อมของประชาชนต่อการปกครองตนเอง มาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน แต่จากความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นนั้น หากจะมองรวม เป็นจุดใหญ่ ๆ แล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็นสองด้านคือ ด้านการเมืองการปกครอง และการบริหาร กล่าวคือ ในด้านการเมืองการปกครองนั้น เป็นการปูพื้นฐานของการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย และการเรียนรู้การปกครองตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้น เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่น ได้หาทางตอบ สนองแก้ปัญหา ด้วยตนเอง ด้วยกลไกทางการบริหารต่าง ๆ ทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการจัดการ ฯลฯ⁷

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการจัดตั้งเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวมาแล้วเช่นกัน

กล่าวโดยสรุปองค์การปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษากับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง และเป็นการสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง ทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ในทางการเมืองอย่างถ่องแท้

⁷กรินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ, ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศ เปรียบเทียบ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2546), หน้า 35-36.

2.1.4 หลักการปกครองท้องถิ่น

องค์การสหประชาชาติ (United Nations) กล่าวถึง องค์ประกอบและหลักการในการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า ระบบการปกครองท้องถิ่นต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายถึง ถ้าประเทศใดกำหนดเรื่องท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นก็มีความเข้มแข็งกว่าประเทศที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจ ทำให้เห็นว่าการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินไปในรูปแบบใด

2. พื้นที่และระดับ (Areas and Levels) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ ทางภูมิศาสตร์ทางเชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงไม่มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดว่าพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองเป็นอย่างไร แต่ที่ปฏิบัติกันในหลายประเทศจะแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่นเป็น 2 ระดับคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ (Small and Large Units of Local Government) สำหรับขนาดพื้นที่จากการศึกษาขององค์การอาหารและเกษตร (FAO) องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (Who) และสำนักงานกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ของสหประชาชาติให้ความเห็นว่า หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีเนื้อที่ประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยที่ต้องพิจารณา เป็นต้นว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานแหล่งรายได้และบุคลากร

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ (Devolution of Power and Function) จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใด (Degree of Devolution) ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลกลางเป็นสำคัญ สำหรับหลักการในการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นนั้นต้องเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติถือว่าประชาธิปไตยในท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการปกครองของชาติ ท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางและท้องถิ่นควรเป็นไปในรูปแบบของความร่วมมือและประสานงาน การพัฒนาท้องถิ่นจะต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในด้านการดำเนินงานและประเมินผลงาน

2.1.5 หน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

การกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นต้องดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้ คือ

1. งานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน (Environmental Service and Convenience or Communal Service)

2. งานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย (Protective Service)
3. งานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม (Social Welfare Service)
4. งานที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ของท้องถิ่น (The Trading or Commercial Service) ซึ่งเป็นกิจการที่บริหารให้ประชาชน ซึ่งหากปล่อยให้เอกชนดำเนินการอาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร

2.1.6 การกำกับดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดเป็นหลักการไว้ว่า การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติแต่ต้องเป็นไป เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ จะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้ โดยหลักการกำกับองค์กรปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลกลางจะกำกับไม่ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นกระทำการใดที่เป็นการจัดต่อกฎหมายแต่จะไม่เข้าไปดูถึงความเหมาะสมของการดำเนินงานมาตรการ โดยทั่วไปที่รัฐบาลกลางมีอำนาจตามกฎหมายในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. การกำกับดูแลด้านการปกครองและตัวบุคคล การกำกับในด้านการปกครอง หมายถึง การที่รัฐบาลกลางมีอำนาจในการยุบสภาท้องถิ่นหรือการให้ฝ่ายบริหารของท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไปเมื่อพิจารณาเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นก็ดี ฝ่ายบริหารก็ดี มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง ทำให้เกิดความเสียหายแก่ท้องถิ่นหรือแก่ทางราชการส่วนการควบคุมด้านตัวบุคคล หมายถึง การควบคุมเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่เรียกว่าข้าราชการท้องถิ่น โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้การแต่งตั้งและการให้พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นก่อน

2. การกำกับด้านการเงิน โดยรัฐบาลกลางได้วางหลักเกณฑ์ในการกำกับไว้อย่างเข้มงวด กวดขัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับรายได้และทรัพย์สิน เรื่องงบประมาณ เรื่องการเก็บรักษาเงิน เรื่องการเบิกจ่าย เรื่องการตรวจสอบบัญชี เป็นต้น

3. การกำกับด้านกิจการ คือ การกำกับดูแลตรวจสอบการบริหารกิจการของฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมถึง การอนุมัติการตราข้อบัญญัติท้องถิ่นต่างๆ ด้วย

2.1.7 ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญฯ มาตรา 283 วรรคสาม กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ความเป็นมาเกี่ยวกับเทศบาล

การจัดการปกครองแบบเทศบาลก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวภายหลังการจัดตั้งสุขาภิบาล โดยมีการตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งเรียกว่า คณะกรรมการจัดการประชาภิบาล ทำหน้าที่ดูงานกิจการสุขาภิบาลตามหัวเมืองต่างๆ และจัดทำรายงานประกอบการพิจารณาจัดตั้งประชาภิบาลหรือเทศบาลและได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกชุดหนึ่งจัดทำร่างพระราชบัญญัติเทศบาล เสนอที่ประชุมสมุหเทศาภิบาลแต่ยังไม่มีการประกาศใช้จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475

การจัดการปกครองแบบเทศบาลหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์สู่ระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลได้พยายามกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่น โดยออกกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ.2476 และมีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2478 โดยยกฐานะของสุขาภิบาลที่มีอยู่ 35 แห่งขึ้นเป็นเทศบาล และได้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลหลายครั้งจนถึงที่ใช้ปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติเทศบาล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ว่าเมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งเทศบาลนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ (สำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา) ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 7) ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลขึ้นได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 9 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 15)

2. เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 10 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 6)

3. เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้ควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 11 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 6)

องค์ประกอบขององค์การเทศบาล

องค์การเทศบาลประกอบด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

1.สภาเทศบาล

สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวนดังต่อไปนี้

- 1.1 สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 12 คน
- 1.2 สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 18 คน
- 1.3 สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 24 คน

ทั้งนี้ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลที่มีอยู่ (มาตรา 15 วรรคหนึ่งและวรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 10)

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาล มีดังนี้

1. การตราเทศบัญญัติ เทศบัญญัติ คือ กฎข้อบังคับของท้องถิ่นซึ่งมีผลใช้บังคับได้เฉพาะในเขตเทศบาลนั้นๆ เท่านั้น โดยสภาบัญญัติเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อด่วนกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนด

ไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาลเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้อำนาจตราเทศบัญญัติเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนั้นๆ

2. การตั้งกระทู้ถาม ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีในข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล (มาตรา 31 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 17)

3. การตั้งคณะกรรมการสภาเทศบาลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาล และมีอำนาจเลือกบุคคลเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาลเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลแล้วรายงานต่อสภาเทศบาล

4. ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญข้างต้น นายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อบุคคล ผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก เพื่อให้สภาเทศบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ไม่เกิน 1 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดคณะกรรมการที่สภาเทศบาลตั้งขึ้นข้างต้นจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (มาตรา 32 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2546 มาตรา 9)

5. การเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาล เพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเทศบาล โดยไม่มีการลงมติ ผู้ตติตั้งกล่าวให้ยื่นต่อประธานสภาเทศบาลและให้ประธานสภาเทศบาลกำหนดวันสำหรับการอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวันและไม่ช้ากว่าสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับญัตติแล้วแจ้งให้นายกเทศมนตรีทราบ

2. นายกเทศมนตรี

เทศบาลให้มีนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 48 ทวิแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 25)

นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย
2. รับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เทศบัญญัติและนโยบาย

3. สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล
4. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรีที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี
5. วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
6. รักษาให้เป็นไปตามกฎเทศบาลบัญญัติ
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น
8. ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล

ในการประกาศกำหนดกองหรือส่วนราชการให้เทศบาลจัดทำเป็นประกาศเทศบาล โดยให้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของกองหรือส่วนราชการที่เรียกอย่างอื่น โดยมีแนวทางการกำหนด ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในเทศบาล โดยเฉพาะรวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล

2. กองวิชาการและแผนงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับวิเคราะห์นโยบายและแผน ซึ่งมีลักษณะเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายจัดทำแผนหรือโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนหรือความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ อาจเป็นนโยบายแผนงานของเทศบาลหรือเมืองพัทยา และโครงการระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับกรม หรือระดับจังหวัดแล้วแต่กรณี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. กองคลัง สำนักการคลังมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับการนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และเอกสารการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ เงินอื่น งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภททะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำปี ประจำปี งานเกี่ยวกับงานพัสดุของเทศบาลและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

4. กองช่าง สำนักงานช่างมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานการควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรม

เครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตามควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานที่เกี่ยวกับแผนงาน ควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

5. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่เกี่ยวกับสาธารณสุขชุมชนส่งเสริมสุขภาพและอนามัย การป้องกันโรคติดต่อ งานสุขภาพบาล สิ่งแวดล้อมและงานอื่นๆ เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุข งานสัตวแพทย์ในกรณีที่ยังไม่ได้จัดตั้ง กองแพทย์จะมีงานด้านการรักษาพยาบาลในเบื้องต้นเกี่ยวกับศูนย์บริการสาธารณสุขงานทันตสาธารณสุข

6. กองการศึกษา สำนักงานศึกษามีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาและพัฒนาการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา โดยให้มีงานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานบริหารวิชาการ งานโรงเรียน งานศึกษานิเทศก์ งานกิจการนักเรียน งานการศึกษาปฐมวัย งานขยายโอกาสทางการศึกษา งานฝึกและส่งเสริมอาชีพ งานห้องสมุดพิพิธภัณฑ์และเครือข่ายทางการศึกษา งานกิจการศาสนา ส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจกรรมเด็กและเยาวชน และการศึกษานอกโรงเรียน และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

7. กองสวัสดิการและสังคม สำนักงานสวัสดิการและสังคมมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชน การพัฒนาชุมชน การจัดระเบียบชุมชนหนาแน่นแลชุมชนแออัด การจัดให้มีและสนับสนุนกิจกรรมศูนย์เยาวชน การส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นและงานสาธารณะ การให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

8. กองการประปา สำนักงานประปามีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม การผลิตและการจำหน่ายน้ำประปา การติดตั้งประปา ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณรายได้ รายจ่าย การบัญชี พัสดุ การวางแผนปรับปรุงในข้อบกพร่องต่างๆ ของการประปา รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

9. กองการแพทย์ สำนักงานแพทย์มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพยาบาล และการบริการทางการแพทย์ งานวิชาการ และแผนงานด้านการแพทย์พยาบาลและบริการสาธารณสุข งานเภสัชกรรม ทันตสาธารณสุข การชันสูตรและรังสีวิทยา งานเวชกรรม งานผู้ป่วยนอก งานผู้ป่วยในและห้องคลอด งานห้องผ่าตัด และวิสัญญี รวมทั้งงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

10. กองช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่างสุขาภิบาลมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านพัสดุที่ใช้แล้ว (ขยะ) การจัดการคุณภาพน้ำ การควบคุมออกแบบและก่อสร้างอาคาร โรงงานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การควบคุมดูแลรักษาตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียและมลพิษในด้านอื่นๆ รวมทั้งการปฏิบัติงานต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

11. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชี งานตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินเทศบาลและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

12. แขวง มีหน้าที่ความรับผิดชอบกิจการภายในแขวงในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดเทศบาล โดยให้มีสำนักงานแขวง งานการศึกษา งานคลัง งานสวัสดิการสังคม งานการประปา งานสาธารณสุข งานช่าง อยู่ในแขวงหรืออาจจะให้มีการแบ่งส่วนงานอื่นๆ ที่จำเป็นมาปฏิบัติหน้าที่ในแขวงนั้น รวมทั้งปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สิ่งต่างๆ เหล่านี้ อาจจัดให้มีฐานะเป็นสำนัก กอง ฝ่าย แผนก หรืองานที่ได้โดยคำนึงถึงลักษณะงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ ประมาณและคุณภาพของงานได้ตามความเหมาะสมของแต่ละเทศบาล

หน้าที่ของเทศบาล

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้น เทศบาลยังมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องปฏิบัติและหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ซึ่งแบ่งตามฐานะเทศบาล โดยมีหน้าที่ของเทศบาลตำบล มีดังต่อไปนี้

1. หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย (มาตรา 50 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 10 โดยแก้ไขเพิ่มเติม(7) และเพิ่มเติมความโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 11 โดยเพิ่มเติมความใน (8) และ(9)

เทศบาลตำบลมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- 1.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- 1.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- 1.3 รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 1.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- 1.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

- 1.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- 1.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 1.8 บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 1.9 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

2. ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (มาตรา 51) แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2511 มาตรา 3)

- 2.1 ให้มีน้ำสะอาดหรือประปา
- 2.2 ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- 2.3 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือหรือท่าข้าม
- 2.4 ให้มีสุสาน หรือฌาปนสถาน
- 2.5 บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- 2.6 ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- 2.7 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าและแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 2.8 ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- 2.9 เทศพาณิชย์

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติแผนขึ้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการแบ่งลักษณะของการดำเนินงานตามแผนออกเป็น 4 ระบบ ดังนี้

1. การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การกระจายอำนาจทางการเงินการคลัง และงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การแก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อการดำเนินการตามแผนกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. การจัดระบบการบริหารงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการการกระจายอำนาจบุคลากรจากส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่น รวมทั้งการสร้างระบบการถ่ายเทกำลังคนสู่ท้องถิ่นและการสร้างระบบความก้าวหน้าสายอาชีพที่เหมาะสม

รูปแบบการถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการฯ ยึดหลักเกณฑ์ทั่วไปของแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสามลักษณะ คือ

1. ภารกิจที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับรัฐ
3. ภารกิจรัฐยังคงดำเนินการอยู่ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการได้เอง

ระยะเวลาการถ่ายโอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับงบประมาณและไม่ต้องมีการแก้ไขกฎหมาย จะเริ่มถ่ายโอนในปีงบประมาณ 2545 ส่วนภารกิจที่ต้องแก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมาย จะเริ่มดำเนินการแก้ไข หรือจัดให้มีกฎหมายในปีงบประมาณ 2546 และภารกิจบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพซึ่งมีความ ซับซ้อน หรือมีกฎหมายอื่นประกอบ เช่น ด้านการศึกษาและสาธารณสุข จะถ่ายโอนเมื่อองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมแล้ว

ภารกิจที่ถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการ ได้แบ่งภารกิจที่ถ่ายโอน ออกเป็น 6 ด้าน มีส่วน ราชการที่เกี่ยวข้องในการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 57 กรม 15 กระทรวง 1 ส่วนราชการไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง (ตัวเลขนี้เป็นจำนวนหน่วยงานก่อนการปฏิรูประบบราชการ เมื่อเดือนตุลาคม 2545) โดยการแบ่งภารกิจระหว่าง อปท. 2 ระดับ ให้ยึดพื้นที่เป็นหลัก โดยภารกิจ อยู่ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นหน่วยดำเนินการ กรณีภารกิจอยู่ในคาบเกี่ยวกันหลายท้องถิ่นหรือภารกิจที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งจังหวัด ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยดำเนินการ ส่วนภารกิจที่ต้องถ่ายโอนให้กับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ มีดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีการถ่ายโอนภารกิจ และมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 17กรม ใน 7 กระทรวง ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการ ดำรงชีวิต ซึ่งมีการกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย เทศบาลตำบลบ้านทุ่มได้ดำเนินการ มีดังนี้

- 1.1 มีการปรับปรุงถนน ที่ชำรุดทรุดโทรม เพื่อให้ใช้งานได้อย่างเสมอ
- 1.2 น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภคในชุมชนมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค
- 1.3 น้ำที่ใช้สำหรับการเกษตรมีความเพียงพอแก่ความต้องการของเกษตรกร
- 1.4 มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง
- 1.5 มีการดูแลควบคุมในการก่อสร้างอาคาร และสถานที่ต่างๆภายในชุมชนอยู่

เสมอ

2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีการถ่ายโอนภารกิจ และมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 26 กรม ใน 7 กระทรวง ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้ ประชาชนในชุมชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีการกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย เทศบาลตำบลบ้านทุ่มได้ดำเนินการ มีดังนี้

- 2.1 จัดให้มีการรณรงค์ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน

- 2.2 มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง
 - 2.3 ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นประจำทุกปี
 - 2.4 มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ
 - 2.5 ส่งเสริมทางการกีฬาในชุมชน เช่น มีการจัดการแข่งขันกีฬาประจำปี
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย มีการถ่ายโอนภารกิจ และมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 9 กรม ใน 6 กระทรวง ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย หมายถึง การดำเนินการที่ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีการกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย เทศบาลตำบลบ้านท่มได้ดำเนินการ มีดังนี้
- 3.1 รณรงค์ให้ดูแลรักษาสถานที่สาธารณะภายในชุมชนอยู่เสมอ
 - 3.2 มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดให้มีอุปกรณ์ในการดับเพลิง
 - 3.3 มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้ง
 - 3.4 จัดระเบียบชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ
 - 3.5 มีการควบคุมดูแลสัตว์เลี้ยงภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว มีการถ่ายโอนภารกิจ และมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 6 กรม ใน 5 กระทรวง ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสะดวกในการประกอบอาชีพ ซึ่งมีการกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย เทศบาลตำบลบ้านท่มได้ดำเนินการ มีดังนี้
- 4.1 จัดให้มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ถูกต้องลักษณะให้กับประชาชนในชุมชน
 - 4.2 มีการจัดระเบียบดูแลรักษาตลาดชุมชน และมีการทำความสะอาดตลาดให้ปราศจากเชื้อโรคอยู่เสมอ
 - 4.3 มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น แพทย์แผนไทย
 - 4.4 มีการพัฒนาและส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว
 - 4.5 จัดให้มีที่จอดรถตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน เช่น ที่ตลาดชุมชน

5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการถ่ายโอนภารกิจ และมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 9 กรมใน 4 กระทรวงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง กิจกรรมที่ส่งผลให้ประชาชนมี และสภาพความเป็นอยู่ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชน ซึ่งมีภารกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย เทศบาลตำบลบ้านทุ่มได้ดำเนินการ มีดังนี้

5.1 มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะกลางถนนและแหล่งน้ำอยู่เสมอ

5.2 การจัดให้มีบ่อพัก และการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ

5.3 รณรงค์ให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า

5.4 มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำภายในชุมชนอยู่เสมอ

5.5 มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน

6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการถ่ายโอนภารกิจ และมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 1 กรม ใน 1 กระทรวง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในประเพณีอันดีงาม การอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ได้แก่ ด้านส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ด้านส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีภารกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย เทศบาลตำบลบ้านทุ่มได้ดำเนินการ มีดังนี้

6.1 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น

6.2 ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น การผลิตสินค้า OTOP ในชุมชน เช่น การทำน้ำยาล้างจาน การทำแหนม การทอเสื่อ เป็นต้น

6.3 การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น เช่น บุญพระเวส บุญกุ่มข้าวใหญ่ บุญบั้งไฟ เป็นต้น

6.4 การสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและคุณธรรม เช่น การบรรพชา และอุปสมบทหมู่ภาคฤดูร้อนการปฏิบัติธรรมฝึกสมาธิ เป็นต้น

6.5 การส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูศิลปดนตรีไทย และดนตรีสากล เช่น การจัดประกวดร้องเพลง ประกวดวงดนตรีไทยในโรงเรียน เป็นต้น

สรุปภารกิจที่ถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการฯ ทั้ง 6 ด้าน เป็นเรื่องที่สำคัญที่ทางเทศบาลจะต้องดำเนินการปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายและถือเป็นงานที่สำคัญที่

เทศบาลจะต้องดำเนินการให้เหมาะสมตามความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยจะได้นำไปจัดทำแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มในบทต่อไป

การคลังและทรัพย์สินของเทศบาล

งบประมาณประจำปีของเทศบาลต้องตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติ ถ้าเทศบัญญัติงบประมาณออกไม่ทันปีใหม่ให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณของปีก่อนนั้นไปพลาง ถ้าในปีใดจำนวนเงิน ซึ่งได้อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือรายจ่ายขึ้นใหม่ ในระหว่างปีก็ดีให้ตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม (มาตรา 65)

รายได้ของเทศบาล เทศบาลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1. ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
3. รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
4. รายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
5. พันธบัตร หรือเงินกู้ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
6. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ
7. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด
8. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้
9. รายได้อื่นใดตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

รายจ่ายของเทศบาล เทศบาลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้าง
3. เงินตอบแทนอื่นๆ
4. ค่าใช้สอย
5. ค่าวัสดุ
6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้างและทรัพย์สินอื่นๆ
8. เงินอุดหนุน

9. รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพันหรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ (มาตรา 67 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2505 มาตรา 3)

การควบคุมเทศบาล

การควบคุมดูแลเทศบาลให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาลและตรวจสอบกิจการเรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใดๆ จากเทศบาลมาตรวจตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้และให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลในอำเภอนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยมีความถูกต้องตามกฎหมาย (มาตรา 71)

การสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีเมื่อนายอำเภอในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอนั้นหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมือง และเทศบาลนครเห็นว่านายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติภารกิจของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ทางราชการและนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีมีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามสมควร (มาตรา 72 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 44) การสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกเทศมนตรีรองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลปฏิบัติภารกิจฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลยพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด (มาตรา 73 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 45)

การยุบสภาเทศบาล เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้ เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยุบสภาเทศบาลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย เมื่อมีการยุบสภาหรือถือว่ามีสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลภายในสิบห้าวัน (มาตรา 74 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2542 มาตรา 13)

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ความหมายของบทบาท (Role)

ตามพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ – ไทย พ.ศ. 2526 ได้ให้ความหมายของบทบาทว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่คาดหวังให้กระทำในสถานภาพที่กำหนดมาให้

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของ **ประพันธ์ สุธาวาส** ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทไว้ ดังนี้

1. บทบาทเกี่ยวกับการทำงานเป็นบทบาทที่เกี่ยวข้องกับงานที่กลุ่มกำลังกระทำอยู่
2. บทบาทในการรวมกลุ่ม เป็นกระบวนการของกลุ่มในการแก้ปัญหาาร่วมกัน
3. บทบาทเฉพาะตน เป็นบทบาทของสมาชิกแต่ละคนซึ่งถ้ามากเกินไปก็อาจลดประสิทธิภาพของกลุ่มหรือทำให้กลุ่มแยกจากกันได้ ถ้าบทบาทแต่ละคนไม่ประสานกับจุดประสงค์ของกลุ่ม และตำแหน่งที่กระทำนั้นก็จะต้องถูกคาดหวังจากสังคมนรอบด้านว่าได้ตามบทบาทของตนเองหรือไม่

เดโช สวานานนท์ ได้กล่าวไว้ว่าบทบาทเป็นการทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการ⁸ ดังนี้

1. รู้สภาพของตนในสังคม
2. คำนึงถึงพฤติกรรมที่ควรแสดงออกในสถานการณ์นั้นๆ ที่เหมาะสมกับสถานภาพของตนเอง
3. คำนึงถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องผู้อื่น

⁸ ประพันธ์ สุธาวาส, **จิตวิทยาสังคม**, (เชียงใหม่ : โรงพิมพ์กลางเชียง, 2522), หน้า 28.

⁹ เดโช สวานานนท์, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 21.

4. ประเมินผลการแสดงบทบาทของตนเอง

ทิตยา สุวรรณชญ ได้สรุปฐานะตำแหน่งและบทบาททางสังคม¹⁰ ไว้ดังนี้

1. มีฐานะตำแหน่ง (Status) อยู่จริงในสังคมและมีอยู่ก่อนที่ตัวคนจะเข้าไปครอง
2. บทบาทที่ควรจะเป็น (Ought to be Role) ประจำอยู่ในตำแหน่ง
3. วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมนั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งซึ่งสำคัญในการกำหนดฐานะตำแหน่งและบทบาทที่ควรจะเป็น

4. การที่คนเราจะทราบถึงฐานะตำแหน่งและบทบาทนั้น ได้มาจากสมาคม (Socialization) ในสังคมนั้นๆ

5. บทบาทที่ควรจะเป็นนั้นไม่แน่นอนเสมอว่าจะเหมือนกับพฤติกรรมจริงๆ ของคนที่ครองฐานะตำแหน่งนั้น เพราะพฤติกรรมจริงๆ นั้น เป็นผลของปฏิกิริยาของคนที่ครองฐานะตำแหน่งที่มีต่อบทบาทที่ควรเป็นบุคลิกภาพของตนเองและบุคลิกภาพของบุคคลอื่นที่เข้าร่วมในพฤติกรรม และเครื่องกระตุ้น (Stimulus) ที่มีอยู่ในเวลาและสถานที่ที่ติดต่อทางสังคม

อมรรัตน์ สอนคง ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทโดยสรุปตามแนวคิดของ มีด (Mead) ไว้ว่า บทบาทเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติจริงหรือบทบาทที่เป็นจริงจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้¹¹

1. รู้จักตนเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 2. พฤติกรรมตามสถานการณ์ที่กำหนดให้จะต้องมีความเหมาะสมกับการส่งเสริมฐานะของตน
 3. ภูมิหลังของการกระทำที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ควรเป็นแบบอย่างเพื่อให้การกระทำบางอย่างเป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ
 4. การประเมินผลการกระทำตามบทบาท สามารถดำเนินการด้วยตนเองหรือโดยบุคคลอื่น
- นอกจากนี้ **ณรงค์ เส็งประชา** ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า บทบาท คือ พฤติกรรมที่สังคมกำหนดและ

¹⁰ ทิตยา สุวรรณชญ, **สังคมวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 17.

¹¹ อมรรัตน์ สอนคง, “บทบาทในการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์จังหวัดในภาคใต้”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, ไทยคดีศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา,) 2537, หน้า 31.

คาดหวังให้บุคคลกระทำตามหน้าที่ เช่น เป็นตำรวจต้องพิทักษ์สันติราษฎร์ ทหารต้องเป็นรั้วของชาติ เป็นต้น¹²

ส่วนบทบาทในแง่ของพฤติกรรม **จำนง อติวัฒนสิทธิ** ได้อธิบายเสริมว่า บทบาทเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้เป็นการกระทำของบุคคลผู้ที่มีสถานภาพเหมือนกันบางครั้ง แสดงบทบาทต่างกัน อาจพิจารณาได้โดยแยกลักษณะของบทบาทเป็น 3 ด้าน¹³ คือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) ได้แก่ บทบาทที่กำหนดไว้เป็นกฎหมายหรือตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคม เป็นแบบฉบับที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพหนึ่งๆ ควรกระทำแต่อาจไม่มีใครทำตามนั้น

2. บทบาทตามที่บุคคลเข้าใจหรือรับรู้ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นๆ อาจจะถูกคิดด้วยตัวเองว่าควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้ ย่อมเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยมหรือบุคลิกภาพแลประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคน

3. บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual / Enacted Role) ได้แก่ การกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริง ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของบุคคลแต่ละคน

สุพัตรา สุภาพ กล่าวถึงบทบาทว่า คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อบทบาทต้องเลี้ยงลูก เป็นครูบทบาทคือสั่งสอนอบรมนักเรียนให้ดี ถ้าเป็นคนไข้บทบาทคือปฏิบัติตามหมอสั่ง¹⁴

กล่าวโดยสรุป บทบาท หมายถึง หน้าที่ที่ต้องกระทำตามกฎหมายบัญญัติรับรองคุ้มครองและตามตำแหน่งที่ได้รับ จำเป็นต้องกระทำหน้าที่ตามสิทธิที่ได้รับมอบหมายที่มาพร้อมกับตำแหน่งนั้นๆ และความสำคัญของบทบาทก็ขึ้นอยู่กับบุคคลด้วย เพราะแต่ละคนจะมีอุปนิสัยหรือพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละคนมีบทบาทที่ต่างกันถึงแม้จะมีสิทธิเท่าเทียมกันก็ตาม

¹² ณรงค์ เสงี่ยมประชา, **สังคมวิทยา**, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : พิกษ์อักษร, 2537), หน้า 25.

¹³ จำนง อติวัฒนสิทธิ และคณะ, **สังคมวิทยา**, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540), หน้า 34.

¹⁴ สุพัตรา สุภาพ, **สังคมวิทยา**, พิมพ์ครั้งที่ 20, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2541), หน้า 30.

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

มีคำศัพท์ที่ใช้กันอยู่หลายคำที่หมายถึงสิ่งเดียวกันได้แก่ ธรรมาภิบาล การปกครองที่ดี ธรรมรัฐ การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี แต่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 จะใช้คำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

สุทัศน์า สุทธิกุลสมบัติ กล่าวว่า ธรรมาภิบาล (Good Governance) แม้จะดีเลิศแค่ไหนก็ตามแต่ก็ยากที่จะกระทำลงให้สำเร็จได้ครบทุกหลักการ ก่อนที่จะมาให้ความสนใจการพัฒนาด้านการบริหารและการจัดการนั้น ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก่อนที่จะนำไปสู่การพัฒนาอื่น ๆ การพัฒนางานใดๆต้องพัฒนาที่อุดมการณ์อันเป็นจุดมุ่งหมายของการกระทำที่แท้จริง

อย่างไรก็ดี Good Governance โดยศัพท์ หมายถึง กติกา หรือกฎเกณฑ์ การบริหารการปกครองที่ดีเหมาะสม และเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมือง และสังคม หมายถึง การจัดการบริหารทรัพยากรและสังคมที่ดีในทุกๆ ด้าน และทุกๆ ระดับ รวมถึงการจัดระบบองค์กรและกลไกของคณะรัฐมนตรี ส่วนราชการ องค์กรของรัฐ และรัฐบาลที่ไม่ใช่ส่วนราชการ การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น องค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล องค์กรของเอกชน ชมรมและสมาคม เพื่อกิจกรรมต่างๆ นิติบุคคลเอกชน และภาคประชาสังคมสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โครงการสำคัญ (การบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี)¹⁵

ความเป็นมา

แนวคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษยชนนับเป็นพันๆ ปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่ออยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและสังคมมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางการเมือง การพัฒนาประชาธิปไตยที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาด้านต่างๆ ในโลกยุคใหม่ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต้องตื่นตัวและได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อการปฏิรูปการบริหารกิจการบ้านเมือง

¹⁵ สุทัศน์า สุทธิกุลสมบัติ, แปลจาก **What is Good Governance**, (แหล่งที่มา : <http://www.unescap.org>., 2549, วันที่ 12 กรกฎาคม 2549.

และสังคมของตนให้ทันโลกทันสมัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและกติกาใหม่ของสังคม สาเหตุหลักที่ผลักดันให้กระแสการปฏิรูปเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

1. ภาครัฐในโลกยุคใหม่ต้องปรับตัวจากผู้ปกครองเป็นผู้ให้บริการและธำรงรักษาความเป็นธรรมในสังคมภาคประชาชนและภาคเอกชน มีบทบาทในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมมากขึ้น

2. ภาคเอกชนได้ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตามหลักการบริหารงานสมัยใหม่อย่างต่อเนื่องและรวดเร็วเพื่อความอยู่รอดและการแข่งขัน

3. ภาครัฐไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็ว รุนแรง เปิดกว้าง และมีการแข่งขันสูงขึ้น

4. ผลจากการที่ภาครัฐปรับตัวไม่ทันการณ์ ภาครัฐมีความอ่อนแอได้สมัยไม่สามารถบริหารจัดการประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศตกต่ำ เกิดภาระหนี้ท่วมทับัน

5. สังคมเสื่อมศรัทธาในภาครัฐทั้งในเรื่องการบริหารและการทุจริตประพฤติกมิชอบ

แนวคิดหลักในการปฏิรูปภาครัฐและระบบราชการในประเทศที่พัฒนาแล้วมีความแตกต่างกับประเทศที่กำลังพัฒนาก่อนข้างมาก เพราะประเทศที่พัฒนาแล้วมีคนที่มีความแตกต่างระดับการศึกษาที่สูงของประชาชนและความเป็นระเบียบ วินัย เคารพกฎ กติกาของบ้านเมือง ประเทศเหล่านี้มีระบบการเมืองที่มั่นคง เข้มแข็ง ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ประกอบกับการที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจมานานทำให้อุตสาหกรรมและบริการมีความแข็งแกร่งสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีเงื่อนไข กติกา และรูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแตกต่างออกไปในช่วงที่ผ่านมา ประเทศหลายประเทศมีการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการและแสวงหารูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมแต่ละสังคม การปฏิรูปที่อิงหลักการตะวันตกยิ่งทำให้การปฏิรูปที่ผ่านมาเป็นที่ยากยิ่งหลายประเทศต้องประสบปัญหาทางการเมืองและเศรษฐกิจหลังจากได้รับเอกราช ถึงกับพึ่งพาเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศในการพัฒนาประเทศและพัฒนาระบบการปกครองให้สอดคล้องกับกระแสประชาธิปไตย

ธรรมาภิบาล (Good Governance) หลักการของธรรมาภิบาลตามท้องถื่นการสหประชาชาติ (United Nations) กำหนด มีหลักการคือ การมีส่วนร่วม (Participatory) การปฏิบัติตามกฎหมาย (Rule of Law) ความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบ (Responsiveness) ความสอดคล้อง (Consensus Oriented) ความเสมอภาค (Equity and Inclusiveness) การมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) การมีเหตุผล (Accountability)

การมีส่วนร่วม (Participatory) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทั้งชายหญิงคือการตัดสินใจที่สำคัญในสังคมและสร้างความสามัคคีให้เกิดกับประชาชน การมีส่วนร่วมสามารถทำได้ โดยอิสระ ไม่มีการบังคับ สมาชิกเต็มใจให้ความร่วมมือด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมผ่านหน่วยงาน สถาบันหรือผู้แทนตามระบอบประชาธิปไตย

การปฏิบัติตามกฎ (Rule of Law) ธรรมชาติต้องการความถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ลำเอียง มีการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมกับประชาชน โดยเท่าเทียมกัน ทุกคนในสังคมอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายเดียวกัน

ความโปร่งใส (Transparency) ความโปร่งใสเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาสิ่งนี้ช่วยแก้ปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันได้ทั้งในภาครัฐ และเอกชนสื่อจะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงาน โดยการนำเสนอข่าวสารให้แก่สังคมได้รับทราบ

ความรับผิดชอบ (Responsiveness) ความรับผิดชอบเป็นการพยายามให้คนทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดในการทำงาน กล่าวที่จะตัดสินใจและรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจนั้น ๆ

ความสอดคล้อง (Consensus Oriented) ความสอดคล้องต้องกันเป็นการกำหนดและสรุปความต้องการของคนในสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยพยายามหาจุดสนใจร่วมกันและความต้องการที่สอดคล้องต้องกันของสังคมมาเป็นข้อปฏิบัติเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในสังคม การจะพัฒนาสังคมได้ต้องทราบความต้องการที่สอดคล้องต้องกันของสังคมนั้นๆ ด้วยวิธีการเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ ก่อน

ความเสมอภาค (Equity and Inclusiveness) ความเสมอภาคเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับจากรัฐบาล ทั้งทางบริการด้านสวัสดิการตลอดจนสาธารณูปโภคด้านอื่นๆ

หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) เป็นวิธีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ โดยการผลิตและจำหน่ายเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนหรือการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อมวลมนุษยชาติ โดยมีการพัฒนากระบวนการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การมีเหตุผล (Accountability) การมีเหตุผลเป็นความต้องการในทุกสังคม ประชาชนทุกคนต้องตัดสินใจและรับผิดชอบต่อภาระที่กระทำของตนด้วยเหตุด้วยผลที่สมเหตุสมผล การมีเหตุผลไม่สามารถกระทำได้อำปราศจากการปฏิบัติตามกฎหมายและความโปร่งใส

เป้าหมายของการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กติกาของสังคมและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ใช้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนตามยุคตามสมัย ในสังคมสมัยใหม่ทุกประเทศมีแนว

ทางการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม (Governance) ที่เป็นจุดร่วมเหมือนกัน คือ ความสงบสุขของประชาชน เสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองมีการพัฒนา ประเทศอย่างสมดุลเท่าทันโลก อันจะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้ ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนหลายประการ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ โดยปรากฏใน รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ซึ่งมีสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับนี้คือ ความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

สำหรับสังคมไทยโดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การประกันและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ภาครัฐมีการบริหารการปกครองที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น¹⁶

กล่าวโดยสรุป ภาครัฐในโลกประชาธิปไตยยุคใหม่ จึงมีเป้าหมายร่วมกัน 3 ประการ คือ

1. การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ การบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับประชาชนหรือผู้รับบริการ การปรับปรุงงานบริการให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตามที่ประชาชนต้องการและรายงานผลงานให้สาธารณะทราบมีความโปร่งใสในการตัดสินใจและในกระบวนการทำงานโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางราชการร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงาน รวมทั้ง การให้ความสำคัญกับความประหยัดความมีประสิทธิภาพและความประสิทธิผล ผู้บริหารจะบริหารงานอย่างคล่องตัว แต่ในขณะเดียวกันต้องรับผิดชอบต่อผลงานนั้น ๆ แทนการยึดมั่นในการทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ วิธีการอย่างเดียวเช่นในอดีต

2. การปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐ ได้แก่ การเน้นงานในหน้าที่หลักของภาครัฐ ซึ่งได้แก่ การกำหนดนโยบายที่มองการณ์ไกล มีการบังคับใช้กฎหมายที่ให้ความเสมอภาคเป็นธรรม โดยกระจายงานให้บริการแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและองค์กรบริหารอิสระมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3. การบริหารแบบพหุพาที ได้แก่ การบริหารที่ให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตัดสินใจ หรือร่วมปฏิบัติบริการ เพื่อให้การบริหารและการบริการสาธารณะเป็นที่พึงพอใจของประชาชนหนทอผู้รับบริการและเป็นการจัดระบบการบริหารแบบใหม่ที่ไม่

¹⁶ช่อพฤกษ์ ฝิวักู, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์,) 2550, หน้า 17-31.

ผูกขาดหรือศูนย์อำนาจแบบในอดีตทำให้รัฐไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันการณ์หรือมีสภาพความปิดบังซ่อนเร้นไม่โปร่งใสต่อสาธารณะ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.3.1 ความหมายของความคิดเห็น

ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในใจ ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจ ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ต่อไป¹⁷

เสกสรร วัฒนพงษ์ กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ทศนะการวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบโดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติและข้อเท็จจริงความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นอาจแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนก็ได้¹⁸

ชุติมา ชัยมุสิก กล่าวว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกตามสภาพความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ทศนะคติ ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดหนึ่งสิ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็น ผลมาจากการรับรู้ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับ โดยบุคคลนั้นอาจแสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นได้รับในการตัดสินใจ การแสดงออก สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป¹⁹

วิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์ กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันมีผลมาจากความรู้ ความเชื่อ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่ง

¹⁷ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542, (กรุงเทพมหานคร : นามมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2546), หน้า 231.

¹⁸เสกสรร วัฒนพงษ์ อ่างในล้อม แยมสุวรรณรัตน์ “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแชะ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550 หน้า 6.

¹⁹ชุติมา ชัยมุสิก, ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อการศึกษา, วิทยานิพนธ์, หลักสูตรผู้กำกับกร รุ่นที่ 57, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550), หน้า 54.

ใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้และอาจมีการแสดงพฤติกรรมหรือคำพูดออกมาหรือไม่ก็ได้²⁰

ศุกร เสรีรัตน์ กล่าวว่า ความคิดเห็น (Opinions) คือ ความโน้มเอียง ที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความแน่นอน ซึ่งความคิดเห็นนั้นอาจเป็นข้อเท็จจริงบางอย่างก็ได้ แต่ข้อเท็จจริงนั้นเป็นเพียงข้อสรุปของคำแนะนำที่ผู้บริโภคนำมาแสดงออก ความคิดเห็นมักจะเกี่ยวกับคำถามในปัจจุบันและง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง²¹

สุกัญญา วิเชียรกร และบุญศรี ทองผ่องสวัสดิ์ กล่าวว่า ความคิดเห็น มีความหมายใกล้เคียงกับทัศนคติมาก ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดงออกด้วยการพูด หรือการเขียนที่มีลักษณะเป็นการลงมติหรือตีความ ซึ่งอาจเป็นลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ความคิดเห็นอาจไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นก็ได้²²

สุโข เจริญสุข กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ เฉย ๆ ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดเพื่อเอาใจผู้ฟัง แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักถือว่า สิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากที่จะสำรวจความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรียกว่า การสำรวจประชามติ จึงอาจกล่าวได้ว่า การหยั่งประชามติเป็นเครื่องมือสำคัญทางวิชาการที่ใช้ศึกษาและสำรวจการแสดงออกทางความเห็นในปัจจุบัน²³

ปทานุกรมสังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็น ซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษไว้ว่า หมายถึง

²⁰วิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์, การแก้ไขปัญหายาฆาตชนกระทำได้ด้วยการประชุมกลุ่มครอบครัว, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550), หน้า 39.

²¹ศุกร เสรีรัตน์, พฤติกรรมผู้บริโภค, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : เอ.อาร์.บิซิเนสเพรส, 2544), หน้า 56.

²²สุกัญญา วิเชียรกร และบุญศรี ทองผ่องสวัสดิ์, ความคิดเห็นของเกษตรกรอาสาปศุสัตว์ต่อการดำเนินงานกิจกรรมปศุสัตว์ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในพื้นที่สำนักงานสุขศาสตร์และสุขอนามัยที่ 1 คำสำคัญ, (กรุงเทพมหานคร : เทียนวัฒนา, 2547), หน้า 19.

²³สุโข เจริญสุข, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: แพรววิทยา, 2525), หน้า 58-59.

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทักษะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิบัติต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน²⁴

जारอง เงินดี ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้²⁵

บุญเรียง ขจรศิลป์ ให้ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติการที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคลดังนั้นการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้²⁶

โดยสรุป ความหมายของความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามี ความหมายที่คล้ายคลึงกันคือ การแสดงออกทางความรู้สึก หรือการแสดงออกทางความคิด ความเชื่อ ทักษะคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยประสบการณ์หรือความรู้เดิมตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นซึ่งอาจจะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้

2.3.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็น เป็นการศึกษารูสึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดง ความเชื่อ และความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด หรือการเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพราะจะทำให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย โครงการพัฒนาใด ๆ ก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงก็ควร จะ

²⁴ราชบัณฑิตยสถาน, ปทานุกรมสังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์, 2546), หน้า 80.

²⁵जारอง เงินดี, เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534), หน้า 14.

²⁶บุญเรียง ขจรศิลป์, วิจัยวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : พิชญาพรินต์ติ้ง, 2534), หน้า 13.

ได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนต่อโครงการ จึงจะเกิดผลดี คือจะช่วยให้โครงการนั้นสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น อันเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินค่าโครงการ และทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่ามีส่วนร่วม ทำให้ไม่ถูกต่อต้าน ถ้าสาธารณชนมีส่วนร่วมหรือมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในโครงการใด ๆ ที่จะพัฒนาท้องถิ่นนั้น ก็จะทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรืออนุรักษ์ไว้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบาย การเปลี่ยนแปลงนโยบาย และการเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งเป็นการฝึกหัดการทำงานด้วย

2.3.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น

ศักดิ์ สุนทรเสณี อธิบายว่า ความคิดเห็นเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเกิดจากเงื่อนไข 4 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและการบูรณาการของการตอบสนอง แนวความคิดต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นจากครอบครัว โรงเรียน ครู อาจารย์ และการเรียนการสอน

2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ที่มีประสบการณ์ต่างกันไป นอกเหนือจากประสบการณ์ที่สะสมขึ้นเรื่อย ๆ แล้ว ยังทำให้เป็นรูปแบบของตนเอง ดังนั้น ความคิดเห็นบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะแต่ละบุคคล แล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของบุคคลนั้น ๆ

3. การเลียนแบบการถ่ายทอดความคิดเห็นของคนบางคน จากการเลียนแบบความคิดเห็นของคนอื่นที่ตนเองเกิดความพอใจ หรือเกิดความชอบ เช่น พ่อแม่ พี่น้อง ครู ดารา เป็นต้น

4. กลุ่มทางสังคม คนจะยอมรับความคิดเห็นตามกลุ่มสังคมที่ตนได้อาศัยอยู่ ตามสภาพแวดล้อม เช่น ความคิดเห็นต่อกลุ่มศาสนา หรือสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น²⁷

โดยสรุป การให้ความสำคัญกับความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพราะจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โครงการพัฒนาใด ๆ ก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายอย่างแท้จริงก็ควรจะได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำให้เกิดความคิดเห็น คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนประสบการณ์ส่วนตัวจะขึ้นอยู่กับความแตกต่างของแต่ละบุคคล หรืออาจเกิดจากการเลียนแบบความคิดเห็นของคนอื่นที่ตนเองเกิดความพอใจ หรือเกิดความชอบ รวมทั้งเกิดจากการยอมรับความคิดเห็นตามกลุ่มสังคมที่ตนได้อาศัยอยู่ด้วย

²⁷ ศักดิ์ สุนทรเสณี, **เจตคติ**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531), หน้า 4.

2.3.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ประสาธ หลักศิลา สรุปไว้ว่า มติหรือความคิดเห็นต่าง ๆ ของคนเรานั้นเกิดได้จากการปะทะสังสรรค์ประจำวันของคนเรา แต่คนเราก็มีภูมิหลังทางสังคมจำกัดอยู่ ภูมิหลังทางสังคมของบุคคลย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น เป็นผลของการที่คนเหล่านั้นตอบสนองต่อเหตุการณ์ และเกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น²⁸

รัชนี พิทักษ์ญาติ ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น สามารถสรุปได้ ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลอย่างมากต่อการแสดงออก ซึ่งความคิดเห็น เพราะการศึกษาจะทำให้บุคคลนั้นมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นคนที่มีความรู้มากมักจะแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุมีผล
2. ความเชื่อ หมายถึง ความรู้ตื้นกึกคิดของบุคคลในการที่จะยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป เช่นความเชื่อในการนับถือศาสนา เป็นต้น
3. สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น ต่อสังคม และต่อกลุ่มของส่วนรวม
4. ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของงานซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความคิดเห็น

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

1. การได้รับการอบรมจากครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวสั่งสอนโดยตรงและทางอ้อม ให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้หรือรับเอาระเบียบวิธี กฎเกณฑ์และค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มนั้น ได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น
2. กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น และในที่สุดก็มักจะมีกฎเกณฑ์ความคิดเห็นคล้อยตามไปกับกลุ่มและสังคมของตนด้วย

²⁸ประสาธ หลักศิลา, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ก้าวหน้า, 2511), หน้า 398-399.

3. สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความคิดทั้งทางบวกและทางลบ²⁹

2.3.5 ประเภทของความคิดเห็น

ประเภทความคิดเห็นมี 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ประเภทความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ประเภทความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย หรือความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย ล้วนเป็นทั้งสิ่งที่สร้างความคิดในเชิงบวก และความคิดเชิงลบของบุคคล

ความคิดเห็นในการทำงานเชิงบวก เป็นทัศนคติ เพื่อให้การทำงานเกิดความสุข ความสำเร็จในงานนั้น ต้องเริ่มต้นที่ความคิด ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับงาน สร้างความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน ลงมือกระทำงานด้วยความรู้สึกดี และประทับใจในงาน ทำด้วยความตั้งใจดี ผลงานก็จะออกมาดี ผู้ทำงานก็มีความสุข ตั้งแต่เริ่มคิด รู้สึก และขณะที่ปฏิบัติ ความสุขก็ได้เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาจนงานสำเร็จ ถ้าเป็นนิสิต นักศึกษา เมื่อครู หรืออาจารย์ผู้สอนให้การบ้าน มอบหมายงานให้ทำ ถือเป็นโอกาสดีที่จะได้คิด ทำ ฝึกฝน ทักษะให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เป็นโอกาสที่จะเรียนรู้ สะสมประสบการณ์ อย่าไปคิดในเชิงลบ ควรจะรวมพลังเพื่อสู้กับงาน เพื่อเป้าหมายของความสำเร็จ

หากเป็นลูกน้อง เมื่อหัวหน้า ใ้งานทำหรือมอบหมายงานให้ทำก็ควรรู้สึก ขอบคุณ ภูมิใจในความสามารถ หรือฝีมือที่ได้ฝากไว้ในผลงานนั้น

ประสบการณ์ที่เพิ่มพูนขึ้นจากการทำงาน ทำให้คนเก่งกล้าสามารถมากขึ้นที่จะได้แจ้งเกิด เพราะบางคนมีความสามารถแต่ ขาดโอกาส ก็ไม่สามารถนำคนไปสู่ความสำเร็จสูงสุด ดังนั้น การได้โอกาสในการทำงานจึงเป็นการเปิดประตูสู่ความสำเร็จ ด้วยการใช้อุณหภูมิให้เกิดผลคุ้มค่า เต็มเวลา เต็มใจ และยากที่จะลงท้ายด้วยความล้มเหลว ต้องพบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

²⁹รัชณี พิทักษ์ญาติ, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี”, การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2546, หน้า 20.

หรือฝึกหัดตนเอง เป็น ผู้ชนะ เพราะผู้ชนะจะไม่เสียเวลากับความคิดเชิงลบ มีแต่ความคิดเชิงบวก เท่านั้นที่จะเป็นทางลัดสู่ความสำเร็จ

งาน หมายถึง การค้นพบ พลังรักษา อันยิ่งใหญ่ที่มีอยู่ในงาน เพราะงานเป็นกุญแจไปสู่ความสุข ความรู้สึกที่ดี มีกำลังใจ มีความหวัง ดังที่แม็กซิมเกออร์กี้กล่าวไว้ว่า งานมิใช่เพียงแสงเทียน แต่เป็นกองไฟ อันสว่างและอบอุ่น

งาน หมายถึง ภาพสะท้อนของความเชื่อ ความศรัทธา ความสามารถ ความคิด ศักดิ์ศรี และอุดมคติ และแสดงถึงตัวตนที่แท้จริงของคน

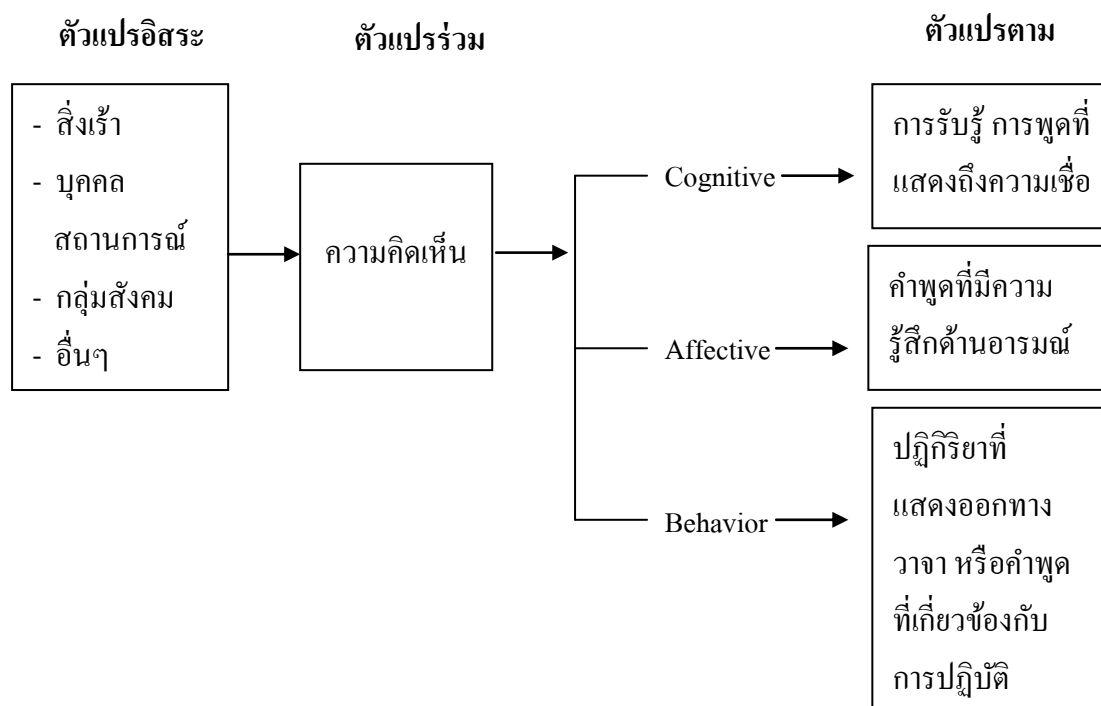
การทำงานจึงเหมือนกับการทำบุญ เราควรขอบคุณในงานนั้น และมุ่งมั่นที่จะทำงานเพราะงานเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต งานได้สร้างประโยชน์ และความก้าวหน้าให้แก่มนุษย์

โดยสรุป ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ภูมิหลังทางสังคมของบุคคลนั้น ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ระดับการศึกษา ความเชื่อ สถานภาพทางสังคม ประสบการณ์ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ การได้รับการอบรมจากครอบครัว กลุ่มของสังคมที่เกี่ยวข้องย่อมมีอิทธิพลต่อบุคคล รวมทั้งสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เพราะความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบยอมรับ เห็นด้วย หรือความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย ล้วนเป็นทั้งสิ่งที่สร้างความคิดในเชิงบวก และความคิดเชิงลบของบุคคล

2.3.6 การวัดความคิดเห็น

พินิจ จินต์จันทร่วงศ์ และคณะ ได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดออกมาในลักษณะเช่นไร และวิเชียร เกตุสิงห์ กล่าวว่า การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่าจะเป็นปฏิญาณ (Positive) หรือ นิเสธ (Negative)³⁰

³⁰พินิจ จินต์จันทร่วงศ์ และคณะ, “ความคิดเห็นของราษฎรต่อการใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาป่าไม้ : ศึกษาเฉพาะกรณีราษฎรเขตอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี”, รายงานการวิจัย, (สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่ง : กรมป่าไม้), 2531, หน้า 90.

แผนภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของความคิดเห็น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ จะเห็นได้ว่าการเกิดความคิดเห็นของบุคคลจะเกิดจากตัวแปรอิสระหลายตัว เช่น สิ่งเร้า บุคคล สถานการณ์และอื่นๆ นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่าองค์ประกอบทางการรู้ การเข้าใจหรือทางด้านเหตุผลและทางด้านอารมณ์ มีส่วนสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความคิดเห็นทางบวกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เขาก็จะมีแนวโน้มที่จะเข้าใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลมีความคิดเห็นในทางลบต่อสิ่งนั้น เขาก็จะมีแนวโน้มที่จะถอยห่างหรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งนั้น ซึ่งแสดงว่าความเชื่อและอารมณ์เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม การที่บุคคลมีความคิดเห็น (ด้านความรู้ ความเข้าใจ และอารมณ์) ทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลอาจจะแสดงพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับความคิดเห็นจริงๆ ก็ได้ แต่ส่วนใหญ่แล้วองค์ประกอบทั้งสามประการจะมีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทำนองเดียวกัน³¹

สมสิน เชิงทอง กล่าวว่า ความคิดเห็นจะส่งผลถึงทัศนคติและการแสดงออก ถึงพฤติกรรมของบุคคลนั้น การวัดระดับความคิดเห็นจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายต่าง ๆ ให้

³¹ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 41.

เหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนรวมได้ การวัดความคิดเห็นนั้น ได้มีการสร้างแบบสอบถามสำหรับวัดสิ่งต่าง ๆ มากมาย แต่ยังไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เพราะมีบางส่วนที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ การวัดความคิดเห็นส่วนใหญ่ยังไม่มีการแยกออกจากทัศนคติอย่างชัดเจน และการสำรวจความคิดเห็นมักจะเป็นคำถามกับสิ่งที่เจาะจง เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เป็นต้น ผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นจะเป็นตัวชี้วัดความพอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของกลุ่มเป้าหมายนั้น³²

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของบุคคลจะเกิดจากตัวแปรอิสระหลายตัว มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันหลายด้าน และจะส่งผลถึงทัศนคติ การแสดงออก ความเชื่อและอารมณ์ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้น การวัดระดับความคิดเห็นจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนรวมได้ การวัดความคิดเห็นนั้น ได้มีการสร้างแบบสอบถามสำหรับวัดสิ่งต่าง ๆ มากมาย แต่ยังไม่สามารถที่จะแยกออกจากทัศนคติได้อย่างเด็ดขาด องค์ประกอบทั้งสามประการส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน เป็นไปในทำนองเดียวกัน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

2.4.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นหลักการอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่ถือว่าปวงชนทั้งหลายมีสิทธิที่จะรับรู้การดำรงชีพของตนและกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง โดยมีหลักการสำคัญคือ เป็นการโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยมีอิสระพอสมควรภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น เทศบาล ถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามแนวความคิดของหลักการกระจายอำนาจการปกครอง

³²สมสิน เจริญทอง, อังในล้อม เข้มสุวรรณรัตน์, *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา*, อ่างแล้ว, หน้า 6.

ประยูร กาญจนกุล ได้ให้ความหมาย การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลาง³³

ประทาน คงฤทธิศึกษากร ได้กล่าวว่า การกระจายอำนาจเป็นมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่ได้มีการจัดองค์กรกันขึ้น โดยความเห็นชอบของส่วนรวม (โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง) ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น³⁴

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ได้เสนอบทวิเคราะห์การกระจายอำนาจกับการกระจายทรัพยากร โดยเสนอกรอบการวิเคราะห์แนวใหม่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาทของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเห็นว่ากรอบความคิดใหม่จะเอาชุมชนท้องถิ่น (Local Community) เป็นตัวตั้งเน้นการยอมรับสิทธิของชุมชนตามศักยภาพที่แท้จริงทางเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของชุมชน ที่จะบริหารกิจการบางอย่างเอง เช่น การจัดการใช้น้ำ การดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่า ชุมชนหรือการระงับข้อพิพาทกันเองตามประเพณีและวิถีชีวิตที่เขาปฏิบัติกันมา ดังนั้นสาระการวิเคราะห์จะเปลี่ยนใหม่ดังนี้ ชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้งไม่ใช่รัฐส่วนกลาง สัมพันธภาพรัฐกับชุมชนท้องถิ่นเป็นสัมพันธภาพที่ต่างยอมรับซึ่งกันและกันไม่ใช่รัฐเป็นผู้ให้ชุมชนและประชาชนเป็นผู้รับกรอบการยอมรับซึ่งกันและกันไม่ใช่การเมืองและกฎหมาย แต่เป็นการแสวงหาศักยภาพและวิถีชีวิตตลอดจนประเพณีที่ชุมชนมีมาตั้งแต่เดิม ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมายที่รัฐจะออกมารับรองศักยภาพและวิถีชีวิตชุมชนจะเป็นเพียงเครื่องมือ ซึ่งอาจบริหารในโครงสร้างอำนาจรัฐแบบองค์กรท้องถิ่นของตะวันตก เพราะมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจดีกว่ากับการบริหารชุมชนท้องถิ่นในชนบท ซึ่งจะมีรูปแบบเทศบาล สุขาภิบาล ไปใช้ไม่ได้เพราะไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน³⁵

³³ประยูร กาญจนกุล, **การปกครองท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535), หน้า 39.

³⁴ประทาน คงฤทธิศึกษากร, **การปกครองท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีสุภาลาดพร้าว, 2537), หน้า 31.

³⁵บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, **กฎหมายทางเลือกของสังคมไทย**, (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2511), หน้า 19.

ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

ในเรื่องการกระจายอำนาจมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญและคำจำกัดความไว้ เช่น ลิจิต ซีรเวลิน ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยกล่าวว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ³⁶

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย โครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติและโครงสร้างส่วนฐานคือระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงคือ รากแก้วเป็นรากฐานเสริมสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคมในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความเป็นอิสระ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

จะเห็นได้ว่า การกระจายอำนาจนั้นมีผลต่อระบบต่างๆ ของประเทศ เช่น เศรษฐกิจ การเมืองและสังคมด้วย นอกเหนือจากการใช้การกระจายอำนาจในการพัฒนาเพื่อประชาชน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หมวดที่ 9 มาตรา 282-290 ได้กำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบาย การปกครองการบริหาร การบริหารบุคคล การเงินการคลังและการมีอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะและเกิดการพัฒนาระบบการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง รัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พร้อมทั้งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บำรุงรักษา ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดการบริการสาธารณะ เพื่อไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลยหรือเพิกเฉยต่องานด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน รัฐธรรมนูญหมวดที่ 9 ที่ว่าด้วย การปกครองท้องถิ่น จึงเป็นพันธะสัญญาที่รัฐมอบให้แก่ประชาชน โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น

³⁶ สมคิด เลิศไพฑูรย์, การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542, อ้างแล้ว, หน้า 53.

องค์กรรับผิดชอบการดำเนินงานให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ โดยอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี และอาจได้รับสรรหาเป็นกรรมการได้อีกไม่เกิน 2 วาระ ติดต่อกัน ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสรรหานั้น ประกอบด้วย บุคคลหลากหลายอาชีพ และประสบการณ์ทำให้ภาคการเมือง ภาคราชการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งสิ้น 36 คน

คณะกรรมการกระจายอำนาจได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจตามมาตรา 12 จำนวน 16 ข้อ ซึ่งจำแนกและวิเคราะห์ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านงาน ด้านวิธีการที่จะทำให้พระราชบัญญัติแปลงไปสู่การปฏิบัติ และด้านการตรวจสอบและรายงานดังนี้

อำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องด้านงาน

1. จัดทำแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา

2. กำหนดจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

3. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติ หรือการอนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ

4. เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณ และการรักษาวินัยทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ฯลฯ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจ

6. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. เร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ฯลฯ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น

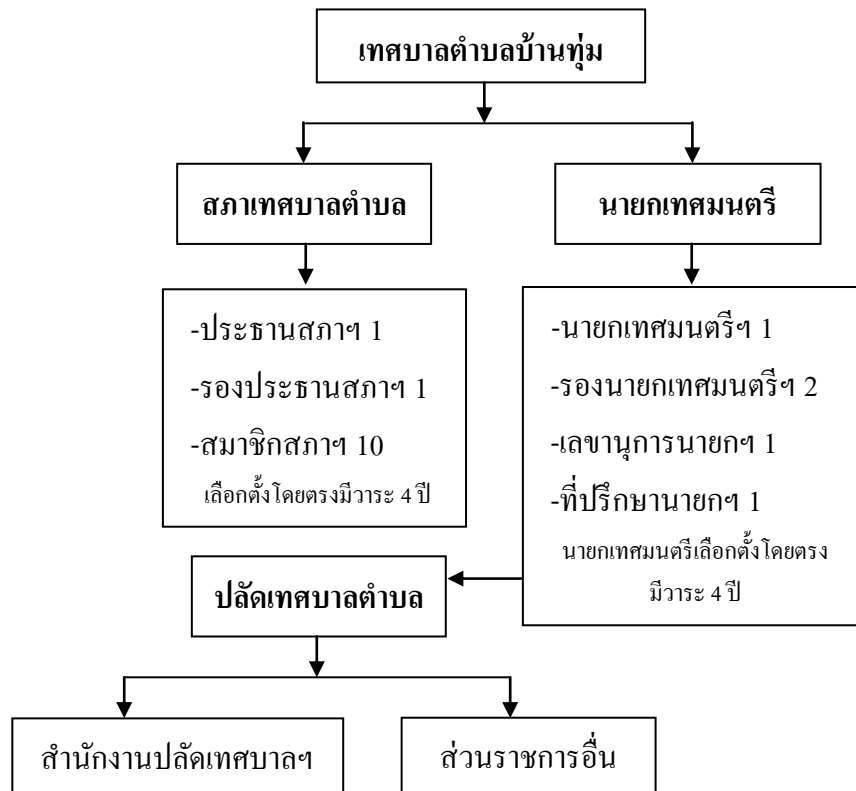
อำนาจหน้าที่ด้านวิธีการที่จะทำให้พระราชบัญญัติแปลงไปสู่การปฏิบัติ

1. ปรับปรุงส่วนภาษีอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ฯลฯ

2. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างส่วนราชการ
 4. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น
 5. ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- อำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับด้านการตรวจสอบและรายงาน**
1. เสนอแนะ จัดระบบการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
 2. เสนอความคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่น่าปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 3. เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

แผนภาพที่ 2.2 โครงสร้างเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลบ้านทุ่มมีระยะห่างจากอำเภอเมืองรวม 14 กิโลเมตร ไปทางทิศตะวันตกของถนนมะลิวัลย์ (ขอนแก่น – ชุมแพ) และเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 17 ตำบลของอำเภอเมืองขอนแก่น

2. เนื้อที่

พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 38,733 ไร่ คิดเป็น 61.973 ตารางกิโลเมตร

- 2.1 เขตเกษตรกรรม 32,815 ไร่
- 2.2 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 4,434 ไร่
- 2.3 เขตแหล่งน้ำ 273 ไร่
- 2.4 เขตพื้นที่อื่น ๆ (ที่สาธารณประโยชน์) 1,211 ไร่

3. ภูมิประเทศ

ตำบลบ้านทุ่มสภาพทั่วไป เป็นพื้นที่ราบมีลำห้วยไหลผ่าน เป็นดินร่วนปนทราย

- 3.1 ทิศเหนือ จดตำบลสาวะถี และตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมืองขอนแก่น
- 3.2 ทิศใต้ จดตำบลบ้านหว้า อำเภอเมืองขอนแก่น
- 3.3 ทิศตะวันออก จดตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น
- 3.4 ทิศตะวันตก จดตำบลบ้านเหล่า/ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

4. จำนวนหมู่บ้านและจำนวนประชากรในเขตตำบลบ้านทุ่ม

- 4.1 มีหมู่บ้าน 18 หมู่บ้าน
- 4.2 มีประชากรทั้งสิ้น 17,188 คน
- 4.3 แยกเป็น ชาย 8,379 คน และหญิง 8,809 คน
- 4.4 มีความหนาแน่นเฉลี่ย 277.35 คน/ตารางกิโลเมตร

5. สภาพทางเศรษฐกิจ

5.1 อาชีพ

- 5.1.1 ประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ การทำไร่ ทำสวน ทำนา เลี้ยงสัตว์
- 5.1.2 ปลูกพืช ได้แก่ ข้าวโพด ข้าว มะม่วง หม่อน และผักต่าง ๆ
- 5.1.3 เลี้ยงสัตว์ได้แก่ โค กระบือ หมู เป็ด ไก่ นกกระทา
- 5.1.4 รับราชการ และหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน
- 5.1.5 รับจ้างทำการเกษตร และโรงงานอุตสาหกรรม

5.2 หน่วยธุรกิจในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม

- 5.2.1 ปั๊มน้ำมันและก๊าซ 4 แห่ง
- 5.2.2 โรงงานอุตสาหกรรม 14 แห่ง
- 5.2.3 โรงเรียน 20 แห่ง

6. สภาพทางสังคม

6.1 สถานศึกษา

- 6.1.1 โรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง
- 6.1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่ง
- 6.1.3 โรงเรียน/สถาบันชั้นสูง 1 แห่ง

6.2 สถาบันและองค์กรศาสนา

- 6.2.1 วัด/สำนักสงฆ์ 15 แห่ง
- 6.2.2 ศาลเจ้า 1 แห่ง
- 6.2.3 โบสถ์คริสต์ 2 แห่ง

6.3 สาธารณสุขตำบล

- 6.3.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง
- 6.3.2 คลินิกเอกชน 7 แห่ง
- 6.3.3 ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 10 แห่ง
- 6.3.4 อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำ 100 %

7. การบริการพื้นฐาน

7.1 การคมนาคม

- 7.1.1 ถนนลาดยางผ่านหมู่บ้าน 5 สาย ใช้ได้ทั้ง 5 สาย
- 7.1.2 ถนนทางหลวงแผ่นดิน 1 สาย
- 7.1.3 ถนนภายในหมู่บ้านส่วนมากเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก
- 7.1.4 การคมนาคมระหว่างหมู่บ้านและภายในหมู่บ้านมีความสะดวก

7.2 การสื่อสาร

- 7.2.1 ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต 1 แห่ง
- 7.2.2 สถานีโทรคมนาคมอื่น ๆ 3 แห่ง

7.3 การไฟฟ้า

- 7.3.1 ไฟฟ้าเข้าถึงภายในหมู่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน

7.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ

- 7.4.1 ฝ่าย 8 แห่ง
- 7.4.2 บ่อ 24 แห่ง
- 7.4.3 บ่อบาดาล 14 แห่ง
- 7.4.4 ลำห้วย 5 สาย

7.5 ทรัพยากรธรรมชาติและแร่ธาตุ

จากการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติและแร่ธาตุในจังหวัดขอนแก่นของกรมทรัพยากรธรณีเมื่อ พ.ศ. 2533 พบว่าบริเวณหลุมเจาะบริเวณวัดศรีบุญเรือง ตำบลบ้านทุ่ม พบแร่โปรแตส ชนิดซิลิไท์ หนา 2.3 เมตร ลึกจากผิวดิน 211.6 เมตร มีความสมบูรณ์ของโปรแตส

8. ข้อมูลทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล ประกอบด้วย

8.1 ด้านการศึกษา

- 8.1.1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาล และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวม 2 แห่ง
ผู้ดูแลเด็กเล็ก 30 คน
- 8.1.2. โรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง
จำนวนนักเรียน 1,630 คน จำนวนครู / อาจารย์ 100 คน
- 8.1.3. โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง
จำนวนนักเรียน 2,380 คน จำนวนครู / อาจารย์ 115 คน
- 8.1.4. โรงเรียนขยายโอกาส 2 แห่ง (กสน.)
- 8.1.5. ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง คือ
วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ (BBC)
- 8.1.6. ระดับบัณฑิตศึกษา 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยอิสาน

8.2 ด้านสาธารณสุข

- มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง (ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 บ้านทุ่ม)
มีจำนวนบุคลากร 7 คน

9. การจัดเก็บภาษี

- 9.1 ร้านค้าที่เสียภาษีโรงเรือน 158 แห่ง
- 9.2 ภาษีโรงเรือนที่จัดเก็บได้ในปี 2551 จำนวน 1,336,578.06 บาท

10. โรงงานอุตสาหกรรม ดังนี้

- 10.1. บริษัทเอ็นเคแอฟพาแรล จำกัด และบริษัทคอนยูโคเปีย จำกัด
- 10.2. บริษัท ซี.เค.ซูส์ จำกัด และบริษัท โรงหล่อเอเชีย จำกัด
- 10.3. บริษัทอินฟูส เมตคัล จำกัด และบริษัท รวมเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด
- 10.4. บริษัทเอส.อาร์. พลาสติก จำกัด และบริษัทอภิโชคเฟอร์นิเจอร์ จำกัด
- 10.5. บริษัท ซี.เค.เอส ลับเบอร์ จำกัด และบริษัทธรรมสรณ์ จำกัด
- 10.6. บริษัทเวลเซฟ จำกัด และบริษัท อุตสาหกรรมไหมไทย จำกัด
- 10.7. บริษัทคิงบอดี จำกัด และบริษัท ผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด

11. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 11.1 สถานีตำรวจรย่อย 1 แห่ง ชื่อ สถานีตำรวจรย่อยสาขาบ้านท่อม
มีจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ 10 นาย
- 11.2 อปพร. จำนวน 200 นาย
- 11.3 รปม. จำนวน 80 นาย
- 11.4 ตู้ยามหมู่บ้าน 10 แห่ง
- 11.5 เเวรยามหมู่บ้าน / สายตรวจ อปพร. มี ไม่มี

12. งานประเพณีที่สำคัญของตำบลซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี

- 12.1 งานประเพณีลอยกระทงประจำปี ช่วงเวลาที่จัดงาน เดือนพฤศจิกายน
- 12.2 งานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ช่วงเวลาที่จัดงาน เดือนเมษายน

13. จุดเด่นของตำบล

- 13.1 พื้นที่ไม่ห่างจากอำเภอเมืองขอนแก่นมากนัก ทำให้มีความสะดวกในเดินทาง และใกล้กับความเจริญ
- 13.2 มีถนนสายสำคัญเชื่อมระหว่างทิศตะวันออกและตะวันตกของประเทศ คือ ถนนมะลิวัลย์ รวมระยะทาง 5 กิโลเมตร
- 13.3 พื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างความเจริญให้กับพื้นที่
- 13.4 ประชาชนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดี การพัฒนาในด้านต่างๆ จึงเป็นไปด้วยดี
- 13.5 ตำบลบ้านท่อม มีสภาพทางกายภาพ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำสลับเนิน ไม่สูงมากนัก มีห้วยทางทิศตะวันตก 2 สาย และทิศตะวันออก 2 สาย

13.6 ตำบลบ้านทุ่มมีการอนุรักษ์ทรัพยากร ประเพณีและวัฒนธรรมและพื้นบ้าน และท้องถิ่น

13.7 เป็นเส้นทางผ่านไปยังต่างตำบล และต่างอำเภอ ควรได้รับการพัฒนาให้เป็น จุดศูนย์กลางในการคมนาคม ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอ

13.8 ตำบลบ้านทุ่มมีสถานที่ที่เหมาะสม ที่จะจัดสร้างเป็นศูนย์กลางในการ จำหน่ายผลผลิต และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

13.9 ตำบลบ้านทุ่ม มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาให้เป็นที่ไปในด้านต่าง ๆ ตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของอำเภอ เพื่อยกระดับการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบล หมู่บ้านให้มีคุณภาพที่ดี

13.10 ตำบลบ้านทุ่ม มีผลิตภัณฑ์हनหมมู บ้านแดงน้อย ผลิตภัณฑ์จากกลุ่ม แม่บ้านบ้านเหล่าเกวียนหัก เช่น แชมพู น้ำยาล้างจาน เป็นผลิตภัณฑ์หลักตามนโยบายของรัฐบาล (ONE TUMBOL ONE PRODUCT)

14. จุดด้อยของตำบล

14.1 พื้นที่บางส่วนเป็นดินเค็ม ทำให้มีปัญหาเรื่องน้ำอุปโภคและบริโภค

14.2 ประชาชนยังไม่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

15. ศักยภาพของชุมชนในพื้นที่

15.1 การรวมกลุ่มของประชาชน จำนวน 31 กลุ่ม แยกประเภทกลุ่ม

15.1.1 กลุ่มอาชีพ 14 กลุ่ม

15.1.2 กลุ่มออมทรัพย์ 10 กลุ่ม

15.1.3 กลุ่มอื่น ๆ 7 กลุ่ม

16. ศักยภาพของเทศบาล

16.1 จำนวนบุคลากร มีจำนวนทั้งสิ้น 141 คน ดังนี้

16.1.1 ตำแหน่งในสำนักปลัดเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม 48 คน

16.1.2 ตำแหน่งในกองคลัง 20 คน

16.1.3 ตำแหน่งในกองช่าง 21 คน

16.1.4 ตำแหน่งในกองการศึกษา 34 คน

16.1.5 ตำแหน่งในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 18 คน

16.2 มีการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม โดยได้ตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ.2554 จำนวน 55,580,000 บาท และตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ.2555 จำนวน 64,679,000 บาท ดังนี้

16.2.1	งบเงินอุดหนุน ปี พ.ศ. 2554	= 6,452,000 บาท
16.2.2	งบบุคลากร ปี พ.ศ. 2554	= 17,184,100 บาท
16.2.3	งบลงทุน ปี พ.ศ. 2554	= 4,370,500 บาท
16.2.4	งบกลาง ปี พ.ศ. 2554	= 8,015,820 บาท
16.2.5	งบดำเนินการ ปี พ.ศ. 2554	= 19,557,580 บาท
16.2.6	งบเงินอุดหนุน ปี พ.ศ.2555	= 6,405,720 บาท
16.2.7	งบบุคลากร ปี พ.ศ.2555	= 16,969,000 บาท
16.2.8	งบลงทุน ปี พ.ศ.2555	= 9,456,100 บาท
16.2.9	งบกลาง ปี พ.ศ.2555	= 8,645,580 บาท
16.2.10	งบดำเนินการ ปี พ.ศ.2555	= 23,202,600 บาท ³⁷

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ มีดังนี้

ประวิทย์ ทองไทย ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีระดับคะแนนดีเป็นส่วนใหญ่ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และด้านอื่น ๆ มีระดับคะแนนดีทุกหัวข้อ ส่วนเรื่องการเปรียบเทียบความแตกต่างกันความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย พบว่า ประชาชนที่มีเพศและการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานไม่แตกต่าง อายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี

³⁷เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น, ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับตำบลบ้านทุ่ม พ.ศ.2554

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุ 60 ปี หรือมากกว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลต่ำกว่าทุกด้าน³⁸

ล้อม แยมสุวรรณรัตน์ ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากร พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะอำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยสถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05³⁹

กิติวัฒน์ กัดก้อน และคณะ ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความสะอาดของบ้านเมืองและปรับปรุงภูมิทัศน์ ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน และด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการส่งเสริมการศึกษา ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้าน

³⁸ประวิทย์ ทองไทย, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี”, รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2551, 120 หน้า

³⁹ล้อม แยมสุวรรณรัตน์, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี”, รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 125 หน้า

การบริหารราชการท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลหลักการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง⁴⁰

เบญจวรรณ ชูระธรรม ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับน้อย คือ รักษาความสะอาดทางถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴¹

ช่อพฤษ์ ผิวภู่ ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมการปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในงานทั้ง 6 ด้าน มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง กล่าวคือ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสนับสนุนภารกิจ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ

⁴⁰กิติวัฒน์ กัดก้อน และคณะ, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร), 2550, 136 หน้า

⁴¹เบญจวรรณ ชูระธรรม, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด”,วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2551, 118หน้า

สิ่งแวดล้อม ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴²

พิมพ์ลดา ชีระมนต์ปราณีต ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกเป็นรายด้าน หลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากหลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม คือ มีการวางกฎเกณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเป็นธรรม คือ มีการวางกฎเกณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเป็นธรรมต่อประชาชน ด้านหลักคุณธรรมคือ ได้คำนึงถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว ศาสนา และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ มีการช่วยเหลือสงเคราะห์ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการอย่างทั่วถึง และด้านหลักความคุ้มค่าคือ มีการดูแลรักษาพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรและเพื่อการอุปโภคบริโภคแก่ราษฎร⁴³

โดยสรุป จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน หรือต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับให้ความสำคัญมาก และมุมมองในการศึกษาวิจัยใกล้เคียงกัน ความคิดเห็นของประชาชนส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เกิดการพัฒนา สามารถนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติงานในองค์กรได้

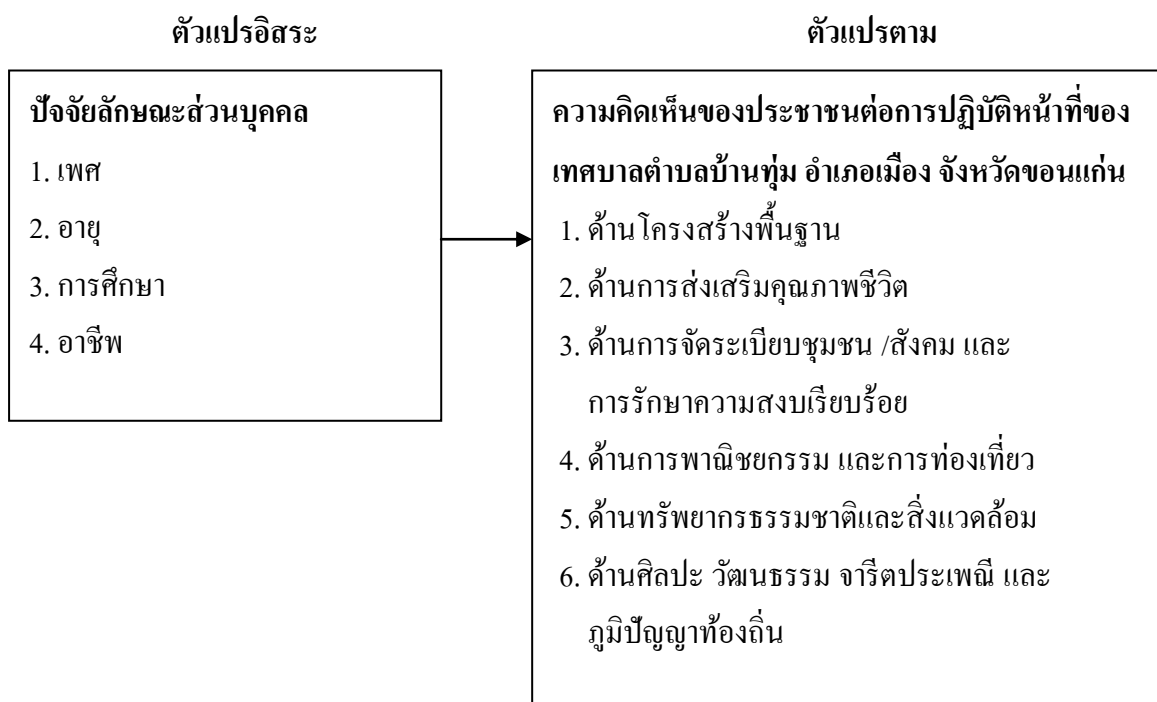
ดังนั้น เทศบาลตำบลบ้านทุ่มจึงต้องอาศัยความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

⁴²ช่อพฤกษ์ ผิวภู, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), 2550, 123 หน้า

⁴³พิมพ์ลดา ชีระมนต์ปราณีต, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), 2552, 126 หน้า

2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่จะใช้ในการศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยศึกษาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496⁴⁴ และการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติแผนขึ้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542⁴⁵ มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยหรือแนวทางในการศึกษาวิจัย จึงได้กรอบแนวคิดที่จะวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามภารกิจถ่ายโอน จำนวน 6 ด้าน ตามแผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁴⁴ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์สุตราไพศาล, พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุตราไพศาล, 2547), หน้า 21.

⁴⁵สมคิด เลิศไพฑูรย์, การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542, อ่างแก้ว, หน้า 40.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การวัดค่าตัวแปร
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12,659 คน¹

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 388 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามานะ (Taro Yamane)² ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

¹สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ณ มิถุนายน 2554

²สำเร็จ จันทรสวรรณ, สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536), หน้า 42.

มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (กรณีนี้ใช้ประชากร จำนวน 12,659 คน)

$$n = \frac{N}{1 + N(d)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างที่ต้องการหา
 N = ประชากรทั้งหมด จำนวน 12,659 คน
 d = ค่าสัดส่วนที่ต้องการให้ค่าสัดส่วนจากตัวอย่างแตกต่างกันไป
 ทุกประการไม่เกินร้อยละ 5 หรือ .05

ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่าง $n = \frac{12,659}{1 + 12,659 (.05)^2}$

ได้จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง $n = 388$ คน

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ดังนี้

3.2.1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการหาค่าสัดส่วนของประชากร จำนวน 12,659 คน ต่อจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 388 คน โดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน³ ดังนี้

$$n = \frac{N_i}{N} \times n$$

โดย n = จำนวนตัวอย่างโดยแบ่งตามสัดส่วนประชากร
 N_i = จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน
 n = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
 N = จำนวนประชากร

³ กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร:ภาควิชาสถิติคณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 19.

ตารางที่ 3.1 แสดงวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนจำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
ที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

หมู่ที่	สถานที่	ประชากร (Ni)		รวม (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n1)		รวม (n)
		ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
1	บ้านทุ่ม	637	680	1,317	20	20	40
2	บ้านทุ่ม	585	648	1,233	18	20	38
3	บ้านทุ่ม	490	631	1,221	15	19	34
4	บ้านทุ่ม	573	634	1,207	18	19	37
5	บ้านเหล่าเกวียนหัก	333	337	570	10	11	21
6	บ้านแดงน้อย	235	266	501	7	8	15
7	บ้านแดงน้อย	307	336	643	10	10	20
8	บ้านหนองกุง	231	234	465	7	7	14
9	บ้านกุดนางทุย	232	229	461	7	7	14
10	บ้านม่วง	205	233	438	6	7	13
11	บ้านม่วง	296	231	527	9	7	16
12	บ้านทุ่ม	239	248	487	8	7	15
13	บ้านม่วง	225	221	446	7	7	14
14	บ้านม่วง	377	423	800	12	13	25
15	บ้านม่วง	399	413	812	13	12	25
16	บ้านแดงน้อย	304	314	618	10	9	19
17	บ้านแดงน้อย	244	280	524	8	8	16
18	บ้านหนองกุง	187	202	389	6	6	12
รวม		6,099	6,560	12,659	192	196	388

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยแยกตาม เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพแล้ว ต่อจากนั้นจึงใช้การสุ่มแบบบังเอิญ คือการสุ่มที่มีได้กำหนดไว้ล่วงหน้าว่ามีใครจะเป็นตัวอย่างบ้าง ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

ที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมื่อพบใครก็ตามคนนั้นเป็นตัวอย่าง ไม่จำกัดว่าคนไหน ให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (แบบประมาณค่า) แบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านทุ่มที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านที่ 2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ด้านที่ 3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

ด้านที่ 4 ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ด้านที่ 5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert)⁴

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม

⁴ประครอง กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2542), หน้า 331.

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

สำหรับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารหรือบทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถาม และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

4. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและผ่านการแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์สำเร็จ จันทรสวรรณ มีความเชี่ยวชาญด้านสถิติ
2. นายเอกชาติ สุขเสน มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และภาษา
3. นายจิราวัฒน์ อุดมวรรณ มีประสบการณ์ในการบริหารงานด้านการปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

5. นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruency: IOC) ของแบบสอบถาม

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ⁵

โดยที่ +1 แนใจว่าสอดคล้อง

0 ไม่แนใจว่าสอดคล้อง

-1 แนใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

⁵ ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
 ศึกษานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองใช้

3.4.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่
 ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
 จำนวน 30 ชุด เพื่อนำข้อมูลมาหาคุณภาพแบบสอบถาม

2. นำแบบทดสอบไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าคงที่ภายในเนื้อหาเพื่อให้
 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยการใช้
 สูตรของ ครอนบาช (Cronbach) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัย ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (Alpha Coefficient) ซึ่งต้องมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่ามีความเที่ยง

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม หาความเที่ยงภายในโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร⁶ คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k = จำนวนของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ สามารถหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้
 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่า .89 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

4. นำเครื่องมือที่ทดลองแล้วพร้อมผลการทดสอบนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
 ก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

5. จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับจริง และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

⁶บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2545),
 หน้า 99.

3.5 การวัดค่าตัวแปร

3.5.1 การวัดค่าตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1. เพศชาย 2.เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1. อายุ 18-30 ปี 2. อายุ 31-40 ปี 3. อายุ 41-50 ปี 4. อายุ 51-60 ปี และ5. อายุ 61 ปีขึ้นไป ซึ่งคิดจากอายุเต็มปี โดยเอา พ.ศ.ปัจจุบันลบด้วยพ.ศ.เกิด

การศึกษา หมายถึง การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1.ประถมศึกษา 2.มัธยมศึกษา/ปวช. 3.อนุปริญญา/ปวส. 4.ปริญญาตรี 5.สูงกว่าปริญญาตรี และ6.อื่น ๆ (ระบุ...)

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มคือ 1.เกษตรกร 2.รับจ้างทั่วไป 3.ค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว 4.รับราชการ 5.รัฐวิสาหกิจ และ6.อื่น ๆ (ระบุ...)

3.5.2 การวัดค่าตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านที่ 2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ด้านที่ 3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

ด้านที่ 4 ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ด้านที่ 5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) การสร้างคำถามตามแนวของ ลิเคิร์ต (Likert) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้ค่าดังนี้ คือ

5 คะแนน	เท่ากับ	มากที่สุด
4 คะแนน	เท่ากับ	มาก
3 คะแนน	เท่ากับ	ปานกลาง
2 คะแนน	เท่ากับ	น้อย
1 คะแนน	เท่ากับ	น้อยที่สุด

โดยแบ่งคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับเพื่อแปลผลซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยจากสูตร
ดังนี้

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{5-1}{5} = .80$$

(ขีดจำกัดบนของชั้นแรก = ขีดจำกัดล่างของชั้นแรก + ขนาดชั้น - 0.01)

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
1.00-1.80	น้อยที่สุด
1.81-2.60	น้อย
2.61-3.40	ปานกลาง
3.41-4.20	มาก
3.21-5.00	มากที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 2 ตัวแปรโดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square Test)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านห่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) ทดสอบความสัมพันธ์

1. **ตัวแปรอิสระ** คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

2. **ตัวแปรตาม** คือ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านห่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านที่ 2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ด้านที่ 3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

ด้านที่ 4 ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ด้านที่ 5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยนำคะแนนรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมาจัดเป็นกลุ่มเพื่อให้อยู่ในอันดับสเกล มีเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนน ดังนี้

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ค่าคะแนนที่ได้สูงสุด คือ 150

ค่าคะแนนที่ได้ต่ำสุด คือ 84

จำนวนชั้นที่ต้องการแบ่ง คือ 3 ชั้น

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{150-84}{3} = 22$$

(ขีดจำกัดบนของชั้นแรก = ขีดจำกัดล่างของชั้นแรก + ขนาดชั้น - 1)⁷

ช่วงคะแนน	แปลผล
84-105	น้อย
106-127	ปานกลาง
128-150	มาก

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 แหล่งข้อมูล

รวบรวมและจัดเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามให้กับประชาชนตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมืองจังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 388 คน

3.6.2 ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึง นายกเทศมนตรีตำบลบ้านทุ่ม เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับประชาชนในแต่ละหมู่บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และรอรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

⁷ชูศรี วงศ์รัตนะ, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เทพนิมิตการพิมพ์, 2545), หน้า 247.

3. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจากประชาชน แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์ แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพโดยการแจกแจงนับความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มโดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 รวบรวมข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ด้วยค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test)

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.8.1 สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย สถิติแจกแจงนับความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.8.2 สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย ค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร จำนวน 388 คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรูปแบบของตารางพร้อมคำบรรยายใต้ตาราง ผู้วิจัยได้จำแนกผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
DF.	แทน	ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตารางพร้อมกับคำอธิบายใต้ตาราง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มี 6 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตาราง พร้อมกับคำอธิบายใต้ตาราง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตาราง พร้อมกับคำอธิบายใต้ตาราง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) นำเสนอผลการ วิจัยในรูปแบบของตาราง พร้อมกับคำอธิบายใต้ตาราง

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตาราง พร้อมกับคำอธิบายใต้ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	192	49.50
หญิง	196	50.50
รวม	388	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษา เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และเป็นเพศชาย จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 30 ปี	56	14.40
31 - 40 ปี	123	31.70
41 - 50 ปี	104	26.80
51 - 60 ปี	68	17.50
61 ปี ขึ้นไป	37	9.50
รวม	388	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาอายุ 51-60 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 รองลงมาอายุ 18-30 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อายุ 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	71	18.30
มัธยมศึกษา/ปวช.	84	21.60
อนุปริญญา/ปวส.	90	23.20
ปริญญาตรี	125	32.20
สูงกว่าปริญญาตรี	14	3.60
อื่น ๆ ระบุ	4	1.00
รวม	388	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 และอื่น ๆ ระบุ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	69	17.80
รับจ้างทั่วไป	87	22.40
ค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว	92	23.70
รับราชการ	88	22.70
รัฐวิสาหกิจ	27	7.00
อื่น ๆ ระบุ	25	6.40
รวม	388	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 รองลงมา มีอาชีพรับราชการ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 รองลงมา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 รองลงมา มีอาชีพ

เกษตรกรรวม จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 รองลงมา มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และมีอาชีพอื่น ๆ (ระบุ) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.04	0.49	มาก
2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต	4.18	0.41	มาก
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบ เรียบร้อย	3.97	0.55	มาก
4. ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว	4.01	0.48	มาก
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.03	0.53	มาก
6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	4.05	0.52	มาก
รวม	4.05	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.97

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. มีการปรับปรุงถนน ที่ชำรุดทรุดโทรม เพื่อให้ใช้งานได้ อยู่เสมอ	4.13	0.53	มาก
2. น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภคในชุมชนมีความสะอาด และปราศจากเชื้อโรค	4.03	0.72	มาก
3. น้ำที่ใช้สำหรับการเกษตรมีความเพียงพอแก่ความ ต้องการของเกษตรกร	3.95	0.79	มาก
4. มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง	4.29	0.66	มากที่สุด
5. มีการดูแลควบคุมในการก่อสร้างอาคารภายในชุมชนอยู่ เสมอ	3.79	0.81	มาก
รวม	4.04	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่าม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่าม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.29 ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่าม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. จัดให้มีการรณรงค์ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน	4.06	0.64	มาก
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง	4.11	0.67	มาก
3. ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นประจำทุกปี	4.05	0.68	มาก
4. มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ	4.24	0.60	มากที่สุด
5. ส่งเสริมด้านการแข่งขันกีฬาในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง	4.45	0.61	มากที่สุด
รวม	4.18	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่าม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ส่งเสริมด้านการแข่งขันกีฬาในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และมีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. รณรงค์ให้ดูแลรักษาสถานที่สาธารณะภายในชุมชน อยู่เสมอ	4.02	0.65	มาก
2. มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น มีอุปกรณ์ใน การดับเพลิง	4.04	0.74	มาก
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการ เลือกตั้ง	3.97	0.73	มาก
4. จัดระเบียบชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีความเป็น ระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ	4.02	0.72	มาก
5. มีการควบคุมดูแลสัตว์เลี้ยงภายในชุมชนโดยการฉีด วัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ	3.79	0.93	มาก
รวม	3.97	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่งม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. จัดให้มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ถูกสุขลักษณะให้กับประชาชนในชุมชน	4.17	0.59	มาก
2. มีการจัดระเบียบคูแควร์ยาดตลาดชุมชน และมีการทำความสะอาดตลาดให้ปราศจากเชื้อโรคอยู่เสมอ	4.19	0.64	มาก
3. มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น แพทย์แผนไทย	4.02	0.69	มาก
4. มีการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว	3.82	0.89	มาก
5. มีการจัดให้มีที่จอดรถตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน เช่น ที่ตลาดชุมชน	3.87	0.64	มาก
รวม	4.01	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่งม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่งม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
1. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะกลางถนนและแหล่งน้ำอยู่เสมอ	3.86	0.77	มาก
2. มีการจัดให้มีบ่อพัก และการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ	3.90	0.87	มาก
3. มีแผนรณรงค์ให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า	4.13	0.72	มาก
4. มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำภายในชุมชนอยู่เสมอ	3.93	0.77	มาก
5. มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน	4.36	0.73	มากที่สุด
รวม	4.03	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.36 ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	4.07	0.62	มาก
2. มีการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น การผลิต สินค้า OTOP ในชุมชน	4.08	0.69	มาก
3. มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา และจารีต ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น	4.11	0.70	มาก
4. มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและ คุณธรรม	3.97	0.78	มาก
5. มีการส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทย และ ดนตรีสากล	4.03	0.83	มาก
รวม	4.05	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ผลการวิจัยดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศของประชาชน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ระดับความคิดเห็น	เพศ	
	ชาย	หญิง
น้อย	5.70 (11)	12.20 (24)
ปานกลาง	49.00 (94)	70.90 (139)
มาก	45.30 (87)	16.80 (33)
รวม	100.00	100.00
จำนวน	(192)	(196)

Chi-Square = 37.782

Df. = 2

Sig. = .000

จากตารางที่ 4.12 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชาย และเพศหญิง กับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.30 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 16.80

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ด้วย ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ตัวแปรเพศกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้น สรุปว่า ตัวแปรเพศกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศชายมองว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มอยู่ใน

เกณฑ์ดี แต่เพศหญิงมองว่าควรปรับปรุงพัฒนาให้ดีกว่านี้ ควรให้ความเสมอภาคและสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 4.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ระดับความคิดเห็น	อายุ				
	18 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
น้อย	8.90 (5)	10.60 (13)	7.70 (8)	11.80 (8)	2.70 (1)
ปานกลาง	71.40 (40)	57.70 (71)	53.80 (56)	58.80 (40)	70.30 (26)
มาก	19.60 (11)	31.70 (39)	38.50 (40)	29.40 (20)	27.00 (10)
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวน	(56)	(123)	(104)	(68)	(37)

Chi-Square = 9.852

Df. = 8

Sig. = .276

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอายุในระดับความคิดเห็นมาก ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมาอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.70 รองลงมาอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.40 รองลงมาอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.00 และอายุ 18-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.60 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ด้วย ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ตัวแปรอายุกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้น สรุปว่า ตัวแปรอายุกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 การศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ระดับ ความ คิดเห็น	การศึกษา					
	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา / ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อื่น ๆ ระบุ
น้อย	8.50 (6)	9.50 (8)	5.60 (5)	11.20 (14)	14.30 (2)	0.00 (0)
ปานกลาง	64.80 (46)	58.30 (49)	60.00 (54)	60.00 (75)	50.00 (7)	50.00 (2)
มาก	26.80 (19)	32.10 (19)	34.40 (31)	28.80 (36)	35.70 (5)	50.00 (2)
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวน	(71)	(84)	(90)	(125)	(14)	(4)

Chi-Square = 4.862

DF. = 10

Sig. = .900

จากตารางที่ 4.14 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาระดับความถี่มากของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่าการศึกษาอื่น ๆ ระบุ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 34.40 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 31.10 รองลงมาคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 28.80 และประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.80 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วยค่าไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ตัวแปรการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้น สรุปว่า ตัวแปรการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 อาชีพมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ระดับ ความ คิดเห็น	อาชีพ					
	เกษตรกรกรรม	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขายหรือ ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	อื่น ๆ ระบุ
น้อย	7.20 (5)	13.80 (12)	3.30 (3)	10.20 (9)	14.80 (4)	8.00 (2)
ปานกลาง	66.70 (46)	59.80 (52)	56.50 (52)	53.40 (47)	59.30 (16)	80.00 (20)
มาก	26.10 (18)	26.40 (23)	40.20 (37)	36.40 (32)	25.90 (7)	12.00 (3)
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวน	(69)	(87)	(92)	(88)	(27)	(25)

Chi-Square = 17.610

DF. = 10

Sig. = .062

จากตารางที่ 4.15 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอาชีพในระดับความคิดเห็นมากของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.20 รองลงมาคือ อาชีพรับราชการคิดเป็นร้อยละ 36.40 รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 26.40 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกรกรรม คิดเป็นร้อยละ 26.10 รองลงมาคือ อาชีพรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.90 และอาชีพ อื่น ๆ ระบุ คิดเป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วยค่าไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ตัวแปรอาชีพกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้น สรุปว่า ตัวแปรอาชีพกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	Chi-Square	Significance	ผลการทดสอบ
เพศ	37.782	.000	มีความสัมพันธ์
อายุ	9.852	.276	ไม่มีความสัมพันธ์
การศึกษา	4.862	.900	ไม่มีความสัมพันธ์
อาชีพ	17.610	.062	ไม่มีความสัมพันธ์

จากตารางที่ 4.16 พบว่า เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวม พบว่า ตัวแปรเพศ กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ.05 ส่วนตัวแปร อายุ การศึกษา และอาชีพ กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้น สรุปว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยส่วนบุคคลคือ อายุ การศึกษา และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น**

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการวิจัย ดังนี้

**ตารางที่ 4.17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ถนน หนทางดี แต่ควรดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี	33
2.	ขุดลอกร่องระบายน้ำให้ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ	22
3.	สนับสนุนงบประมาณเพื่อขยายเขตไฟฟ้า เพิ่ม ไฟฟ้าแสงสว่างให้ครอบคลุมถึงจุดที่ดับตาหรือเสี่ยงภัย	18
4.	ถนนตรงสี่แยกชำรุดบ่อยมาก ควรมีการตรวจสอบปรับปรุงอยู่เสมอ บางครั้งดำเนินการล่าช้าโดยเฉพาะช่วงฤดูฝน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการวางระบบระบายน้ำ หรืองบประมาณที่มีไม่เพียงพอ และยังต้องการให้ปรับปรุงถนนเส้นทางสายหลัก หรือภายในหมู่บ้านให้เป็นถนนไร้ฝุ่น	15
5.	ปรับปรุงน้ำดื่มมาใช้ให้มีความสะอาดอยู่เสมอ	10
6.	ปรับปรุงคุณภาพน้ำประปาให้ใสสะอาดไม่มีกลิ่นและปรับปรุงท่อส่งน้ำ ควรมีหลักการในการขยายเขตท่อน้ำ และแหล่งน้ำที่ผลิตน้ำประปาให้เพียงพอต่อปริมาณและความต้องการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งต้องการให้เข้ามาตรวจสอบคุณภาพการผลิตน้ำประปาของหมู่บ้านด้วย	7
รวม		105

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มากที่สุด คือ ถนน หนทางดี แต่ควรดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี มีจำนวน 33 คน รองลงมา คือ ขุดลอกร่องระบายน้ำให้ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ มีจำนวน 22 คน รองลงมา คือ สนับสนุนงบประมาณเพื่อขยายเขตไฟฟ้า เพิ่มไฟฟ้าแสงสว่างให้ครอบคลุมถึงจุดที่ลำบากหรือเสี่ยงภัย มีจำนวน 18 คน รองลงมา คือ ถนนตรงสี่แยกชำรุดบ่อยมาก ควรมีการตรวจสอบปรับปรุงอยู่เสมอบางครั้งดำเนินการล่าช้า โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการวางระบบระบายน้ำ หรืองบประมาณที่มีไม่เพียงพอ และยังต้องการให้ปรับปรุงถนนเส้นทางสายหลัก หรือภายในหมู่บ้านให้เป็นถนนไร้ฝุ่น มีจำนวน 15 คน รองลงมา คือ ปรับปรุงน้ำดื่มน้ำใช้ให้มีความสะอาดอยู่เสมอ มีจำนวน 10 คน และปรับปรุงคุณภาพน้ำประปาให้ใสสะอาดไม่มีกลิ่นและปรับปรุงท่อส่งน้ำ ควรมีหลักการในการขยายเขตท่อน้ำ และแหล่งน้ำที่ผลิตน้ำประปาให้เพียงพอต่อปริมาณและความต้องการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งต้องการให้เข้ามาตรวจสอบคุณภาพการผลิตน้ำประปาของหมู่บ้านด้วยมีจำนวน 7 คนตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีเป็นประจำทุกปี ดีมาก	38
2.	มีการส่งเสริมด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนมากขึ้น เช่น มอบทุนการศึกษาผู้ยากจนมากขึ้น	16
3.	สร้างสวนหย่อมหรือสวนสุขภาพให้ประชาชนออกกำลังกาย	14
4.	สำรวจผู้ยากจนด้วยโอกาสเพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยและจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบน่าอยู่ยิ่งขึ้น	11
5.	ให้ความรู้เรื่องสุขภาพแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น	9
6.	การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ คนชรา คนพิการ ให้เป็นไปอย่างเสมอภาค และดำเนินการให้ทันตามห้วงเวลา	6
7.	มีการสร้างเครือข่ายคนพิการร่วมกับท้องถิ่นอื่น ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัด	4
รวม		98

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มากที่สุด คือ ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีเป็นประจำทุกปี ดีมาก มีจำนวน 38 คน รองลงมา คือ มีการส่งเสริมด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนมากขึ้น เช่น มอบทุนการศึกษาผู้ยากจนมากขึ้น มีจำนวน 16 คน รองลงมา คือ สร้างสวนหย่อมหรือสวนสุขภาพให้ประชาชนออกกำลังกาย มีจำนวน 14 คน รองลงมา คือ สํารวจผู้ยากจนด้วยโอกาสเพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยและจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบน่าอยู่ยิ่งขึ้น มีจำนวน 11 คน รองลงมา คือ ให้ความรู้เรื่องสุขภาพแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น มีจำนวน 9 คน รองลงมา คือ การส่งเสริมให้เลี้ยงชีพคนชรา คนพิการ ให้เป็นไปอย่างเสมอภาค และดำเนินการให้ทันตามห้วงเวลา มีจำนวน 6 คน และมีการสร้างเครือข่ายคนพิการร่วมกับท้องถิ่นอื่น ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัด มีจำนวน 4 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	สนับสนุนกิจกรรมการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนอยากให้เห็นงวดและเด็ดขาด	37
2.	จัดระเบียบชุมชนให้น่าอยู่โดยการจัดวางผังเมืองให้เป็นระบบ	26
3.	ควบคุมอุตสาหกรรม การประกอบกิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยจัดให้มีการให้ความรู้เรื่องสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	25
4.	มีการฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่องดี	19
5.	มีการควบคุมการใช้เสียงในที่สาธารณะ และจัดระเบียบการจราจรให้เป็นระบบ	13
6.	จัดให้มีการฝึกอบรมและทบทวน อปพร.และเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัยเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง	11

ตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย (ต่อ)

7.	ออกตรวจเวรยามกลางคืนเพื่อควบคุมดูแลเยาวชนที่ออกเที่ยวเตร่มั่วสุมในยามวิกาลอย่างสม่ำเสมอ	8
8.	มีการส่งเสริมศูนย์ภัยพิบัติ ป้องกันภัย พร้อมแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย เหตุฉุกเฉินในยามค่ำคืน	5
รวม		144

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย มากที่สุด คือ สนับสนุนกิจกรรมการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาเสพคดีในชุมชนอยากให้เข้มงวดและเด็ดขาด มีจำนวน 37 คน รองลงมา คือ จัดระเบียบชุมชนให้น่าอยู่โดยการจัดวางผังเมืองให้เป็นระบบ มีจำนวน 26 คน รองลงมา คือ ควบคุมอุตสาหกรรม การประกอบกิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยจัดให้มีการให้ความรู้เรื่องสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีจำนวน 25 คน รองลงมา คือ มีการฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนืองดี มีจำนวน 19 คน รองลงมา คือ มีการควบคุมการใช้เสียงในที่สาธารณะ และจัดระเบียบการจราจรให้เป็นระบบ มีจำนวน 13 คน รองลงมา คือ จัดให้มีการฝึกอบรมและทบทวนอปพร.และเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัยเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 11 คน รองลงมา คือ ออกตรวจเวรยามกลางคืนเพื่อควบคุมดูแลเยาวชนที่ออกเที่ยวเตร่มั่วสุมในยามวิกาลอย่างสม่ำเสมอ มีจำนวน 8 คน และมีการส่งเสริมศูนย์ภัยพิบัติ ป้องกันภัย พร้อมแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย เหตุฉุกเฉินในยามค่ำคืน มีจำนวน 5 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้ครบวงจรให้แก่ประชาชน เริ่มตั้งแต่การผลิต จนถึงการจัดจำหน่าย	28
2.	ส่งเสริมรายได้แก่ประชาชน โดยประสานกับหน่วยงานหรือศูนย์ฝึกอาชีพให้กับชุมชน	21
3.	มีการจัดบริการสาธารณะร่วมกับ อปท.อื่นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรม	18
4.	มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบลและเชื่อมเส้นทางคมนาคมเพื่อประสานกับหน่วยงานท้องถิ่นอื่นให้ประชาชนสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	14
รวม		81

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว มากที่สุด คือ ส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้ครบวงจรให้แก่ประชาชน เริ่มตั้งแต่การผลิต จนถึงการจัดจำหน่าย มีจำนวน 28 คน รองลงมา คือ ส่งเสริมรายได้แก่ประชาชน โดยประสานกับหน่วยงานหรือศูนย์ฝึกอาชีพให้กับชุมชน มีจำนวน 21 คน รองลงมา คือ มีการจัดบริการสาธารณะร่วมกับ อปท.อื่นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีจำนวน 18 คน และมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบลและเชื่อมเส้นทางคมนาคมเพื่อประสานกับหน่วยงานท้องถิ่นอื่นให้ประชาชนสัมพันธ์อย่างทั่วถึง มีจำนวน 14 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ปรับปรุงบ่อกำจัดขยะและบ่อบำบัดน้ำเสียอย่างครบวงจรเพื่อรองรับการเป็นเทศบาลเมือง	32
2.	มีการวางแผนการกำจัดขยะให้มีมาตรฐาน เช่น ควรมีการแยกขยะที่เป็นอันตราย ขยะพิษด้วย	24
3.	จัดฝึกอบรมให้ความรู้และรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะก่อนทิ้ง	18
4.	จัดให้มีการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลในชุมชนอย่างเหมาะสม	13
รวม		87

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คือ ปรับปรุงบ่อกำจัดขยะและบ่อบำบัดน้ำเสียอย่างครบวงจรเพื่อรองรับการเป็นเทศบาลเมือง มีจำนวน 32 คน รองลงมา คือ มีการวางแผนการกำจัดขยะให้มีมาตรฐาน เช่น ควรมีการแยกขยะที่เป็นอันตราย ขยะพิษด้วย มีจำนวน 24 คน รองลงมา คือ จัดฝึกอบรมให้ความรู้และรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะก่อนทิ้ง มีจำนวน 18 คน และจัดให้มีการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลในชุมชนอย่างเหมาะสม มีจำนวน 13 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ความรู้แนะนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อความประหยัด และใช้ในการดำเนินชีวิตแบบยั่งยืนในชุมชน	28
2.	ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเชิญผู้นำชุมชน หรือปราชญ์ชาวบ้าน และประชาคมหมู่บ้านมาให้ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย	23
3.	ให้มีการพัฒนาสินค้า OTOP อย่างเป็นระบบ	12
4.	มีการฟื้นฟูวงดนตรีไทยอย่างต่อเนื่อง	6
รวม		69

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มากที่สุด คือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ความรู้แนะนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อความประหยัด และใช้ในการดำเนินชีวิตแบบยั่งยืนในชุมชน มีจำนวน 28 คน รองลงมา คือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเชิญผู้นำชุมชน หรือปราชญ์ชาวบ้านและประชาคมหมู่บ้านมาให้ข้อมูลด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย มีจำนวน 23 คน รองลงมา คือ ให้มีการพัฒนาสินค้า OTOP อย่างเป็นระบบ มีจำนวน 12 คน และมีการฟื้นฟูวงดนตรีไทยอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 6 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อยู่อาศัยในเขตตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในช่วงระหว่างเดือน มกราคม กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 388 คน ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปร ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามข้อค้นพบ (Fact Findings) โดยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 และเพศหญิง ซึ่งมีมากกว่าเพศชาย มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 โดยมีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 และมีอาชีพค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70

5.1.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ มีการปรับปรุงถนน ที่ชำรุดทรุดโทรม เพื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ รองลงมา คือ น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภคในชุมชนมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค รองลงมา คือน้ำที่ใช้สำหรับการเกษตรมีความเพียงพอแก่ความต้องการของเกษตรกร และมีการดูแลควบคุมในการก่อสร้างอาคารภายในชุมชนอยู่เสมอ ตามลำดับ

ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ส่งเสริมด้านการแข่งขันกีฬาในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง และมีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมาก เท่ากัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง รองลงมา คือ จัดให้มีการรณรงค์ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน และประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นประจำทุกปี ตามลำดับ

ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น มีอุปกรณ์ในการดับเพลิง รองลงมา คือ รณรงค์ให้ดูแลรักษาสถานที่สาธารณะภายในชุมชนอยู่เสมอ และจัดระเบียบชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และมีการควบคุมดูแลสัตว์เลี้ยงภายในชุมชน โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ ตามลำดับ

ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการจัดระเบียบดูแลรักษาตลาดชุมชน และมีการทำความสะอาดให้ปราศจากเชื้อโรคอยู่เสมอ รองลงมา คือ จัดให้มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ถูกสุขลักษณะให้กับประชาชนในชุมชน รองลงมา คือ มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น แพทย์แผนไทย รองลงมา คือ มีการจัดให้มีที่จอดรถตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน เช่น ที่ตลาดชุมชน และมีการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน ส่วนในข้ออื่นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีรณรงค์ให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า รองลงมา คือ มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำภายในชุมชนอยู่เสมอ รองลงมา คือ มีการจัดให้มีบ่อพักและการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ และมีการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะกลางถนนและแหล่งน้ำอยู่เสมอ ตามลำดับ

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รองลงมา คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นการผลิตสินค้า OTOP ในชุมชน รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น รองลงมา คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูศิลปประเพณีไทยและดนตรีสากล และมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและคุณธรรม ตามลำดับ

5.1.3 การทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ตัวแปรเพศ กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนตัวแปร อายุ การศึกษา และอาชีพ กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 สรุปว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนตัวแปร อายุ การศึกษา และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมี 1 ตัวแปรคือ เพศ ที่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมี 3 ตัวแปรคือ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วยค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบ ว่า ตัวแปรเพศกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนั้น ตัวแปรเพศกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วยค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าตัวแปรอายุกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนั้น ตัว

แปรอายุกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วยค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าตัวแปรการศึกษากับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนั้น ตัวแปรการศึกษากับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วยค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าตัวแปรอาชีพกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนั้น ตัวแปรอาชีพกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นในรายด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็น เรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อย คือ ถนน หนทางดี แต่ควรดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ขุดลอกร่องระบายน้ำให้ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ สนับสนุนงบประมาณเพื่อขยายเขตไฟฟ้าเพิ่มไฟฟ้าแสงสว่างให้ครอบคลุมถึงจุดที่ลับตาหรือเสี่ยงภัย ถนนตรงสี่แยกชำรุดบ่อยมาก ควรมีการตรวจสอบปรับปรุงอยู่เสมอบางครั้งดำเนินการล่าช้าโดยเฉพาะช่วงฤดูฝนซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการวางระบบระบายน้ำหรืองบประมาณที่มีไม่เพียงพอและยังต้องการให้ปรับปรุงถนนเส้นทางสายหลัก หรือภายในหมู่บ้านให้เป็นถนนไร้ฝุ่น ปรับปรุงน้ำดื่มน้ำใช้ให้มีความสะอาดอยู่เสมอ และปรับปรุงคุณภาพน้ำประปาให้ใสสะอาดไม่มีกลิ่นและปรับปรุงท่อส่งน้ำ ควรมีหลักการในการขยายเขตท่อน้ำ และแหล่งน้ำที่ผลิตน้ำประปาให้เพียงพอต่อปริมาณและความต้องการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งต้องการให้เข้ามาตรวจสอบคุณภาพการผลิตน้ำประปาของหมู่บ้านด้วย

2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็น เรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อย คือ ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์เป็นประจำทุกปี อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีการส่งเสริมด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนมากขึ้น เช่น มอบทุนการศึกษาผู้ยากจนมากขึ้น สร้างสวนหย่อมหรือสวนสุขภาพให้ประชาชนออกกำลังกาย สார்วจผู้ยากจนด้วยโอกาสเพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยและจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบน่าอยู่ยิ่งขึ้น ให้ความรู้เรื่องสุขภาพแก่ประชาชนมาก

ยิ่งขึ้น การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ คนชรา คนพิการ ให้เป็นไปอย่างเสมอภาค และดำเนินการให้ทันตามห้วงเวลา และมีการสร้างเครือข่ายคนพิการร่วมกับท้องถิ่นอื่น ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัด

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็น เรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อย คือ สนับสนุนกิจกรรมการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนอยากให้เข้มงวดและเด็ดขาด จัดระเบียบชุมชนให้น่าอยู่โดยการจัดวางผังเมืองให้เป็นระบบ ควบคุมอุตสาหกรรมการประกอบกิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยจัดให้มีการให้ความรู้เรื่องสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีการฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่องดี, มีการควบคุมการใช้เสียงในที่สาธารณะ และจัดระเบียบการจราจรให้เป็นระบบ จัดให้มีการฝึกอบรมและทบทวน อปพร.และเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัยเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ออกตรวจเวรยามกลางคืนเพื่อควบคุมดูแลเยาวชนที่ออกเที่ยวเตร่มั่วสุมในยามวิกาลอย่างสม่ำเสมอ และมีการส่งเสริมศูนย์ภัยพิบัติ ป้องกันภัย พร้อมแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย เหตุฉุกเฉินในยามค่ำคืน

4. ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็น เรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อย คือ ส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้ครบวงจรให้แก่ประชาชนโดยเริ่มตั้งแต่การผลิต จนถึงการจัดจำหน่าย ส่งเสริมรายได้แก่ประชาชน โดยประสานกับหน่วยงานหรือศูนย์ฝึกอาชีพให้กับชุมชน มีการจัดบริการสาธารณะร่วมกับ อปท.อื่น เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบลและเชื่อมเส้นทางคมนาคมเพื่อประสานกับหน่วยงานท้องถิ่นอื่นให้ประชาชนสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็นเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อย คือ ปรับปรุงบ่อกำจัดขยะและบ่อบำบัดน้ำเสียอย่างครบวงจรเพื่อรองรับการเป็นเทศบาลเมือง มีการวางแผนการกำจัดขยะให้มีมาตรฐาน เช่น ควรมีการแยกขยะที่เป็นอันตราย ขยะพิษด้วย จัดฝึกอบรมให้ความรู้และรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และจัดให้มีการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลในชุมชนอย่างเหมาะสม

6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็น เรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อย คือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้และนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อความประหยัด และใช้ในการดำเนินชีวิตแบบยั่งยืนในชุมชน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเชิญผู้นำชุมชน หรือปราชญ์ชาวบ้านและประชาคมหมู่บ้านมาให้ข้อมูลด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เป็นที่ยึดถืออย่างแพร่หลาย ให้มีการพัฒนาสินค้า OTOP อย่างเป็นระบบ และมีการฟื้นฟูงานคนตรีไทยอย่างต่อเนื่อง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จากการวิจัยพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว และด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประวิทย์ ทองไทย** ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีระดับคะแนนดีเป็นส่วนใหญ่ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมฯ และด้านอื่น ๆ มีระดับคะแนนดีทุกหัวข้อ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากัน และพบว่า น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภคในชุมชนมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าประชาชนพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สอดคล้องกับ **ล้อม แยมสุวรรณรัตน์** ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีสองด้าน คือ มีน้ำใช้ในการอุปโภคที่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบล และน้ำที่ใช้ภายในหมู่บ้าน/ตำบลมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อภิปรายได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพซึ่งทำให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ กิติวัฒน์ กัดก้อน และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน และประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมีสองข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ส่งเสริมด้านการแข่งขันกีฬาในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง และมีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ

ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากันซึ่งพบว่า หัวข้อมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก

อภิปรายได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นที่น่าพอใจ สอดคล้องกับ ล้อม แยมสุวรรณรัตน์ ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้ง อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากัน ซึ่งพบว่า หัวข้อมีการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว หัวข้อมีการส่งเสริมให้

ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับ **ประวิทย์ ทองไทย** ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผน และการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว หัวข้อมีการสำรวจพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวในตำบลมีค่าร้อยละสูงสุด

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ส่วนในข้ออื่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากัน ซึ่งพบว่า หัวข้อมี ธรรมชาติให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวข้อมี ธรรมชาติให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า สอดคล้องกับ **ประวิทย์ ทองไทย** ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวข้อมีการส่งเสริมให้ประชาชนปลูกต้นไม้ในพื้นที่สาธารณะมีค่าร้อยละสูงสุด

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนได้รับความพึงพอใจเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ **กิติวัฒน์ กัดก้อน และคณะ** ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น, ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นการผลิตสินค้า OTOP ในชุมชน, มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม

และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและคุณธรรม ตามลำดับ

5.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า

ปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปร เพศ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศชาย มองว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อยู่ในระดับดี แต่เพศหญิง กลับมองว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง เทศบาลตำบลบ้านทุ่มควรพัฒนาท้องถิ่นให้ดีกว่านี้ โดยให้สิทธิเท่าเทียมกันทั้งเพศหญิงและเพศชาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค ดังนั้นจึงส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่มแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **ช่อพฤษ์ ผิวกู๋** ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าเทศบาลตำบลชุมพลบุรีบริหารงานด้วยความเสมอภาค และให้สิทธิอย่างเท่าเทียมกัน

ส่วนตัวแปร อายุ การศึกษา และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกันจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ **ล้อม แยมสุวรรณรัตน์** ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำเภอบรรบุรี จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำเภอบรรบุรี จังหวัดนครราชสีมาโดยจำแนกตามอายุ การศึกษา และอาชีพ จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำเภอบรรบุรี ทั้งสี่ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบ รวมทั้งด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาล ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม สามารถสรุปข้อเสนอแนะ เพื่อนำมากำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. **ด้านโครงสร้างพื้นฐาน** เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ควรกำหนดนโยบาย ให้มีการตรวจสอบสภาพ ถนน เป็นประจำทุกปี ถ้ามีการชำรุดจะได้ซ่อมแซมให้ใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อความสะดวกปลอดภัยในการเดินทางสัญจรไปมาของประชาชน ควรขยายเขตประปาให้มีน้ำอุปโภค – บริโภคอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ควรขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมในจุดที่เสี่ยงต่ออันตราย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

2. **ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต** เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ควรกำหนดนโยบาย ให้มีการสำรวจผู้ด้อยโอกาสทางสังคมเพื่อช่วยเหลือจัดหาที่อยู่อาศัย และจัดระเบียบชุมชนให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น ควรสร้างสวนสุขภาพเพื่อให้ประชาชน ได้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นสถานที่ออกกำลังกายเป็นการส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ประชาชน

3. **ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย** เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ควรกำหนดนโยบาย ให้มีการออกตรวจชุมชนในยามวิกาลโดยขอความร่วมมือกับตำรวจในพื้นที่เพื่อตรวจจับ ตักเตือนเยาวชนที่ออกเที่ยวเตร่และมั่วสุมยาเสพติด ควรจัดทำผังเมืองตำบลบ้านทุ่ม เพื่อให้ชุมชนมีระเบียบและเป็นชุมชนที่น่าอยู่

4. **ด้านพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว** เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ควรกำหนดนโยบาย ให้มีการอบรม ฝึกอาชีพ เพื่อส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชน ควรสำรวจพื้นที่สำคัญ ๆ ในตำบลเพื่อสร้างแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ของตนเอง

5. **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ควรกำหนดนโยบาย ให้มีบ่อกำจัดขยะและบ่อบำบัดน้ำเสียอย่างครบวงจร ควรอบรมและรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งรวมทั้งขยะที่เป็นอันตรายและขยะพิษด้วย

6. **ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น** เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม ควรกำหนดนโยบาย ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้แนะนำตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้เป็นสินค้า OTOP สร้างรายได้และสร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชน ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติธรรม ฝึกสมาธิแก่เยาวชนในตำบล

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำในท้องถิ่นของตนเองให้มีความสามารถ เหมาะสมในการบริหารงาน ทำให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจสูงสุด และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกันหลาย ๆ พื้นที่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เปรียบเทียบกัน และวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น ต่อไป

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กัลยา วานิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติคณะพาณิชยศาสตร์และ
บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์, 2540.

จำลอง เงินดี. เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

ชุติมา ชัยมุสิก. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาอาชญากรรม.
หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 57. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เทพ
นิมิตรการพิมพ์, 2545.

ทิตยา สุวรรณชฎ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

ณรงค์ เส็งประชา. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : พิทักษ์อักษร, 2537.

เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.

เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับตำบลบ้านทุ่ม,
2554.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ. ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2546.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายทางเลือกของสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2511.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2545.

บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พิชาญพรีนติ้ง, 2534.

ประครอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. **ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น**. เอกสารการศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, เมษายน 2525.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. **ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประยูร กาญจนกุล. **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ประสาท หลักศิลา. **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ก้าวหน้า, 2511.

ประหยัด หงส์ทองคำ. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2526.

ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์สุตรไพศาล. **พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์สุ่น, 2547.

ราชบัณฑิตยสถาน. **ปทานุกรมสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์, 2546.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน 2542**. กรุงเทพมหานคร : นามมีบุ๊คส์พับลิเค
ชั่นส์, 2546.

วิญญู อังคนารักษ์. **แนวคิดในการกระจายอำนาจปกครองท้องถิ่น**. เอกสารประกอบการบรรยาย
ฉบับพิมพ์โรเนียว, 2519.

วิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์. **การแก้ไขปัญหาเยาวชนกระทำผิดด้วยการประชุมกลุ่มครอบครัว**.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. **เจตคติ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531.

ศุกร เสรีรัตน์. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : เอ.อาร์ บีซิเนสเพรส, 2544.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. **การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

สมพงษ์ เกษมสิน. **การบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุพัตรา สุภาพ. **สังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 20 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

สุโข เจริญสุข. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : แพรววิทยา, 2525.

สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ณ มิถุนายน, 2554.

ลำเรียง จันทรสุวรรณ. **สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2536.

อุทัย หิรัญโต. **หลักการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2523.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กิติวัฒน์ กัดก้อน และคณะ. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลนคร พิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550.

ชวลีพร นาห้วนิล. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล นาคำ”. ศึกษาเฉพาะกรณี : หมู่บ้านนาคำ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น. สารนิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549.

ช่อพฤษย์ ผิวกู๋. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอ ชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2550.

เบญจวรรณ ฐระธรรม. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551.

ประวิทย์ ทองไทย. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

พินิจ จินต์จันทร์วงศ์ และคณะ. “ความคิดเห็นของราษฎรต่อการใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ของ ชุมชนเพื่อการพัฒนาป่าไม้ : ศึกษาเฉพาะกรณีราษฎรเขตอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี”. รายงานการวิจัย. สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่ง : กรมป่าไม้, 2531.

พิมพ์ลดา ชีระมนต์ประณีต. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2552.

รัชณี พิทักษ์ญาติ. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรและบัตร ประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี”. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐ-ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

ล้อม เข้มสุวรรณรัตน์. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลแชะ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา”. รายงานการศึกษาอิสระรัฐ-
ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

สุกัญญา วิเชียรกร และบุญศรี ทองผ่องสวัสดิ์. ความคิดเห็นของเกษตรกรอาสาปศุสัตว์ต่อการ
ดำเนินงานกิจกรรมปศุสัตว์ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
ในพื้นที่สำนักงานสุขศาสตร์และสุขอนามัยที่ 1 ลำปาง. กรุงเทพมหานคร : เทียนวัฒนา,
2547.

อมรรัตน์ สอนคง. “บทบาทในการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการ
จังหวัดในภาคใต้”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ไทยคดีศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2537.

3) เว็บไซต์

สุทัศน์ สุทธิกุลสมบัติ. แปลจาก **What is Good Governance**. ออนไลน์ แหล่งที่มา :

[http:// www.unescap.org](http://www.unescap.org), 2549.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ
เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ในทางตรงกันข้ามข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 6 หน้า ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

- 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย
- 4) ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
- 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนวนลภา วงศ์สุ่ย

นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	สำหรับผู้วิจัย
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	[] V1
2. อายุ ☐ 1. อายุ 18-30 ปี ☐ 2. อายุ 31-40 ปี ☐ 3. อายุ 41-50 ปี ☐ 4. อายุ 51-60 ปี ☐ 5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	[] V2
3. การศึกษา ☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษา/ปวช. ☐ 3. อนุปริญญา/ปวส. ☐ 4.ปริญญาตรี ☐ 5. สูงกว่าปริญญาตรี ☐ 6.อื่น ๆ (ระบุ)...	[] V3
4. อาชีพ ☐ 1. เกษตรกรรม ☐ 2. รับจ้างทั่วไป ☐ 3. ค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว ☐ 4. รับราชการ ☐ 5. รัฐวิสาหกิจ ☐ 6.อื่น ๆ (ระบุ)...	[] V4

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมาก
3 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อย
1 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
1.1 มีการปรับปรุงถนน ที่ชำรุดทรุดโทรม เพื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ						[] V5
1.2 น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภคในชุมชนมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค						[] V6
1.3 น้ำที่ใช้สำหรับการเกษตรมีความเพียงพอแก่ความต้องการของเกษตรกร						[] V7
1.4 มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง						[] V8
1.5 มีการดูแลควบคุมในการก่อสร้างอาคารภายในชุมชนอยู่เสมอ						[] V9
2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต						
2.1 จัดให้มีการรณรงค์ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน						[] V10
2.2 มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง						[] V11
2.3 ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นประจำทุกปี						[] V12

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
2.4 มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ						[] V13
2.5 ส่งเสริมด้านการแข่งขันกีฬาในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง						[] V14
3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย						
3.1 รมรงค์ให้ดูแลรักษาสถานที่สาธารณะภายในชุมชนอยู่เสมอ						[] V15
3.2 มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น มีอุปกรณ์ในการดับเพลิง						[] V16
3.3 มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง						[] V17
3.4 จัดระเบียบชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ						[] V18
3.5 มีการควบคุมดูแลสัตว์เลี้ยงภายในชุมชนโดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ						[] V19
4) ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว						
4.1 จัดให้มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ถูกสุขลักษณะให้กับประชาชนในชุมชน						[] V20
4.2 มีการจัดระเบียบดูแลรักษาตลาดชุมชน และมีการทำความสะอาดตลาดให้ปราศจากเชื้อโรคอยู่เสมอ						[] V21
4.3 มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น แพทย์แผนไทย						[] V22
4.4 มีการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว						[] V23

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
4.5 มีการจัดให้มีที่จอดรถตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน เช่น ที่ตลาดชุมชน						[] V24
5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
5.1 มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะกลางถนนและแหล่งน้ำ อยู่เสมอ						[] V25
5.2 มีการจัดให้มีบ่อบำบัด และการบำบัดน้ำเสียที่มี ประสิทธิภาพ						[] V26
5.3 มีแผนรณรงค์ให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า						[] V27
5.4 มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่ง น้ำภายในชุมชนอยู่เสมอ						[] V28
5.5 มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน						[] V29
6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น						
6.1 มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น						[] V30
6.2 มีการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น การผลิต สินค้า OTOP ในชุมชน						[] V31
6.3 มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา และ จารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น						[] V32
6.4 มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและ คุณธรรม						[] V33
6.5 มีการส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูศิลปปะคนตรีไทย และ ดนตรีสากล						[] V34

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่งม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

.....

.....

.....

2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

.....

.....

.....

3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

.....

.....

.....

4) ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ สำเร็จ จันทรสวรรณ

- วุฒิ พบ.ม. (สถิติประยุกต์ สาขาวิชาประชากรศาสตร์)
- รองศาสตราจารย์ ระดับ 9
- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. นายเอกชาติ สุขเสน

- วุฒิ ศศ.ม. (สังคมสงเคราะห์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
- อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

3. นายจีรวัดน์ อุดมวรรณ

- วุฒิ ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- นายกเทศมนตรีตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ก
หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 6012/ว676

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

23 ธันวาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร รองศาสตราจารย์สำเร็จ จันทรสวรรณ

ด้วย นางสาวนวลนภา วงศ์สุข นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203026 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว676

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

23 ธันวาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายจิราวัฒน์ อุดมวรรณ

ด้วย นางสาววณณา วงศ์สุ่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203026 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาราชการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน งานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. 043-241488

ที่ ศธ 6012/ว 676

วันที่ 23 ธันวาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายเอกชาติรี สุขแสน

ด้วย นางสาวนวลนภา วงศ์สุข นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203026 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านหมุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ในการนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ง

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ
เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ในทางตรงกันข้ามข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2) แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 6 หน้า ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

- 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย
- 4) ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว
- 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนวนภา วงศ์สุข

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตอิสาน

3) วิธีการประเมิน ให้ทำ $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องระดับการประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

- วัดได้ (+1) หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 ไม่แน่ใจ (0) หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 วัดไม่ได้ (-1) หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	เพศ 1.ชาย 2.หญิง	1	1	1	3	1
2.	อายุ 1. อายุ 18-30 ปี 2. อายุ 31-40 ปี 3. อายุ 41-50 ปี 4. อายุ 51-60 ปี 5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	1	1	1	3	1
3.	การศึกษา 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา/ปวช. 3. อนุปริญญา/ปวส. 4. ปริญญาตรี 5. สูงกว่าปริญญาตรี 6. อื่น ๆ (ระบุ)...	1	1	1	3	1
4.	อาชีพ 1. เกษตรกรรม 2. รับจ้างทั่วไป 3. ค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว 4. รับราชการ 5. รัฐวิสาหกิจ 6. อื่น ๆ (ระบุ)...	1	1	1	3	1

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
1	มีการปรับปรุงถนน ที่ชำรุดทรุดโทรม เพื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ	1	1	1	3	1
2	น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภคในชุมชนมีความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค	1	1	1	3	1
3	น้ำที่ใช้สำหรับการเกษตรมีความเพียงพอแก่ความต้องการของเกษตรกร	1	1	1	3	1
4	มีการติดตั้งไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนอย่างทั่วถึง	1	1	1	3	1
5	มีการดูแลควบคุมในการก่อสร้างอาคารภายในชุมชนอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต						
6	จัดให้มีการรณรงค์ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน	1	1	1	3	1
7	มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง	1	1	1	3	1
8	ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นประจำทุกปี	1	1	1	3	1
9	มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ	1	1	1	3	1
10	ส่งเสริมทางด้านการกีฬาในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง	1	1	1	3	1

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย						
11	รณรงค์ให้ดูแลรักษาสถานที่สาธารณะภายในชุมชนอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
12	มีการป้องกันรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เช่น มีอุปกรณ์ในการดับเพลิง	1	0	1	2	0.67
13	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง	1	1	1	3	1
14	จัดระเบียบชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
15	มีการควบคุมดูแลเลี้ยงสัตว์ภายในชุมชน โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ	1	1	1	3	1
4) ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว						
16	จัดให้มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ถูกสุขลักษณะให้กับประชาชนในชุมชน	1	1	1	3	1
17	มีการจัดระเบียบดูแลรักษาตลาดชุมชน และมีการทำความสะอาดให้ปราศจากเชื้อโรคอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
18	มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น แพทย์แผนไทย	1	1	1	3	1
19	มีการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว	1	1	1	3	1
20	มีการจัดให้มีที่จอดรถตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน เช่น ที่ตลาดชุมชน	1	1	1	3	1

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
21	มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะกลางถนนและแหล่งน้ำอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
22	มีการจัดให้มีบ่อพัก และการบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1
23	มีการรณรงค์ให้ประชาชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้และปลูกป่า	1	1	1	3	1
24	มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำภายในชุมชนอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
25	มีการจัดเก็บขยะภายในชุมชนเป็นประจำทุกวัน	1	1	1	3	1
6) ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น						
26	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	1	1	1	3	1
27	มีการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น การผลิตสินค้า OTOP ในชุมชน	1	1	1	3	1
28	มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น	1	1	1	3	1
29	มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมและคุณธรรม	1	1	1	3	1
30	มีการส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทย และดนตรีสากล	1	1	1	3	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1	1	1	3	1
2	ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต	1	1	1	3	1
3	ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษา ความสงบเรียบร้อย	1	1	1	3	1
4	ด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	1	1	1	3	1
5	ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	3	1
6	ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	3	1

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6012/162

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

6 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลบ้านทุ่ม

ด้วย นางสาวนวนภา วงศ์สุ่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203026 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” โดยมี รองศาสตราจารย์สรชัย ท้าวมิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุญาตให้ นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก จ
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

—

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00005	100.7333	121.3057	.5024	.8897
VAR00006	101.0667	118.5471	.7430	.8858
VAR00007	101.1000	116.0241	.6026	.8869
VAR00008	100.7000	122.7690	.3509	.8924
VAR00009	101.4333	127.0126	.0576	.8998
VAR00010	100.9000	119.5414	.6518	.8873
VAR00011	100.7000	117.5276	.7378	.8853
VAR00012	100.8333	117.9368	.5116	.8891
VAR00013	100.6333	119.3437	.5652	.8882
VAR00014	100.2333	124.5299	.2295	.8948
VAR00015	100.9333	121.0299	.4883	.8898
VAR00016	100.7333	121.0989	.4762	.8900
VAR00017	100.9333	120.6851	.4441	.8906
VAR00018	101.0000	120.0690	.5019	.8894
VAR00019	101.5667	124.4609	.1667	.8978
VAR00020	100.5667	122.0471	.4678	.8904
VAR00021	100.7667	115.9782	.6050	.8868
VAR00022	101.1000	120.0931	.5274	.8890
VAR00023	101.5667	119.8402	.3282	.8948
VAR00024	101.0333	123.1368	.3657	.8921
VAR00025	101.0000	121.5862	.4770	.8901
VAR00026	101.2333	122.7368	.3931	.8916
VAR00027	100.8667	122.5333	.3726	.8920
VAR00028	100.9000	121.6793	.3911	.8917
VAR00029	100.6333	119.2057	.4146	.8917
VAR00030	100.6667	114.3678	.6973	.8845
VAR00031	100.8000	116.7172	.6468	.8861
VAR00032	100.4667	121.7747	.4088	.8913

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 28

Alpha = .8939

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวนวนลนภา วงศ์สุ่ย
วัน เดือน ปีเกิด	13 ธันวาคม 2513
ภูมิลำเนาเดิม	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	160 หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
การศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	เทศบาลตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน